

॥ प्रसंगाचा अंग ॥

मारवाडी + मराठी

*

महत्वाची सुचना:- रामद्वारा जळगांव यांचे असे निदर्शनास आले आहे की, काही रामरन्नेही शेठ साहेब राधाकिसनजी महाराज व जे.टी.चांडक यांनी अर्थ केलेल्या वाणीजी रामद्वारा जळगांव मधून घेऊन जातात व आपल्या वाणीजीचा गुरु महाराज सांगतात तसा पुर्ण आधार न घेता आपल्या मताने समजने, अर्थामध्ये परस्पर बदल करून टाकतात तरी वाणीजी घेऊन गेलेल्या कोणत्याही संताने परस्पर अर्थामध्ये बदल करु नये. काहीही बदल करायचा वाटत असल्यास रामद्वारा जळगांवशी संपर्क साधावा व नंतर बदल करावा.

* वाणीजी आमच्याकडून जशी पाहिजे तशी चेक झालेली नाही, चेक करायला भरपूर वेळ लागतो. आम्ही परत चेक करून पुन्हा लोड करून देऊ. याला वर्षभर तरी लागेल. तुमच्या समजण्यापुरता कामात येईल, यासाठी आम्ही वाणीजी वाचण्याकरीता लोड करून दिली आहे.

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम ॥ अथ ॥ प्रसंगाच्या अंगाचे काही श्लोकाचे ॥
॥ भाषांतर प्रारंभ ॥

राम शब्द नगर सुखराम केहे ॥ अर्थ गेल सब जाण ॥१॥

राम सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की,हा जो शब्द(ज्ञान)आहे,तो एक मोठे शहर आहे.त्या शब्दाच्या(ज्ञानाचा)जो अर्थ आहे,ते शहराचे सर्व रस्ते आणि गळ्या आहेत.
 राम (शहर एक असते परंतू त्याच्यात रस्ते आणि गळ्या अनेक असतात.तसेच शब्द(ज्ञान)
 राम एक आहे,परंतू त्याचा अर्थ अनेक प्रकाराने आहे.)ज्याला ज्या दिशेची आवड असेल,
 राम तो तसाच अर्थ करून सांगतो.(जसे शहरात कोणी कोणत्या रस्त्याने तर कोणी कोणत्या
 राम गळीने,त्यांना जिकडे जायचे असेल,तिकडेच जातात.जसे शहरात सर्व आपल्या-आपल्या
 राम फायद्यानुसार,कोणी राज दरबारात जातो,तर कोणी जवाहीर(हिरे)खरेदी करणारा,जोहरी
 राम बाजारात जातो.कोणी सोने-चांदी खरेदी करणारा सराफ बाजारात जातो.कोणी कापड
 राम खरेदी करणारा कापडाच्या बाजारात जातो.अशा प्रकारे आपल्या-आपल्या कामानुसार
 राम बाजारात जातात.जसे कोणी चांभार,चांभार वाढ्यात जाईल.कोणी मेहतर आपल्या
 राम जातीवाल्या मेहतरच्याच घरी जाईल.आता शहरात तर सर्व लोक गेलेत आणि शहरातून
 राम आले की,विचारल्यावर तो काय सांगेल,कारण की त्याला कातडी खरेदीचे-विकण्याचे
 राम काम होते,याकरीता तो चांभाराच्या वस्तीत गेला होता,तो राज दरबाराच्या किंवा मोठ
 राम -मोळ्या सेठ,सावकारांच्या घराच्या घटना काय सांगेल?कारण की त्याने,तेथे हे सर्व
 राम पाहिलेच नाही.शहराचा किल्ला कसा आहे त्याच्यात फौज कशी आहे,हे सर्व न बघताच
 राम तो काय सांगू शकेल.त्या मेहतरला तो उत्तर देईल की,होय मी शहरात जाऊन आलो,
 राम परंतू सर्व गोष्टी तो सांगू शकणार नाही.अशाचप्रकारे शब्दाचा,संताच्या वाणीचा अर्थ
 राम आपल्या मतलबा प्रमाणे केला,ते ज्ञानाच्या खोल गोष्टी काय सांगू शकतील.तर आपल्या
 राम मतलबानुसार सर्व अर्थ पकडून बसून गेलेत आपल्या-आपल्या आवडीनुसार,शहरात
 राम जिकडे फायदा होतो तिकडे जातात.तसेच वाणीचा,तो वास्तविक सांगू शकत नाही.
 राम तसेच संतांच्या शब्दाचे(ज्ञानाचा)अर्थ आपल्या बुद्धीनुसार करतात. ॥१॥

राम सातस चरचा कीजीये ॥ तामे सुख अपार ॥

राम तामस मे सुखराम के ॥ बोहो दुख उपजे लार ॥२॥

राम सातवीकता पूर्वक चर्चा करायला पाहिजे.चर्चा सातवीकता पूर्वक करण्यात अपार सुख
 राम आहे.तामसशी चर्चा करण्यात नंतर खूप(अनेक)प्रकारचे दुःख उत्पन्न होते,असे आदि
 राम सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले.॥२॥

राम सातस चरचा ज्यां हुवे ॥ तां सूं रत सब कोय ॥

राम संवादे सुख राम के ॥ तामस बिना न होय ॥३॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम जेरे सात्वीकता पूर्वक चर्चा होते, त्याच्याशी सर्व कोणी लागलेले राहतात, परंतु संवाद तर तामस शिवाय होत नाही. संवाद करण्यात तामसिक भाव आणूनच संवाद करायला पाहिजे, असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥३॥

राम दोय जन्म की गुष्ट हे ॥ पांच सात को ध्यान ॥

राम ऐके को सुखराम कहे ॥ सुंणो निरंजन ध्यान ॥४॥

राम गोष्ट करायची असेल तर दोघांनीच एकांतात करायला पाहिजे. (गोष्ट करण्यात तिसरा

राम नको पाहिजे). ज्ञान सांगायचे असेल तर कमीत-कमी पाच सात मनुष्य तर असायला पाहिजेत. (दोन चारला ज्ञान सांगण्याकरीता ज्ञान सांगणाऱ्याचे मन लागत नाही, म्हणून

राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की, ज्ञानात ऐकणारे मनुष्य जितके जास्त

राम असतील तितकेच सांगणाऱ्याचे मन खुलेल. परंतु आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज

राम सांगतात की, ध्यान करण्यात एकटाच असायला पाहिजे. ध्यान करण्यात तर दूसरा

राम सोबत राहणे कामाचे नाही. ॥४॥

राम समता की सुण गुष्ट हे ॥ ध्यान तेज को जाण ॥

राम चरचा हुये सुखराम कहे ॥ अर्थ भिडवावे आण ॥५॥

राम गोष्ट करण्यात समता, शांती ठेवायला पाहिजे. (समता म्हणजे भृगुने लाथ मारली, त्यावेळी

राम विष्णुने जशी समता ठेवती होती, त्याला समता म्हणतात) अशीच समता, गोष्ट करण्यात

राम येते) ज्ञान तर जोश मध्ये येऊन ज्ञान द्याल तेव्हाच दिले जाईल आणि चर्चा तेव्हा चांगली

राम होईल की, इकडून तिकडून आणून अर्थ भिडवाल तेव्हा चर्चा चांगली होईल. असे आदि

राम सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥५॥

राम साची कहयां जकत रीसावे ॥ झूठ कहयां हर सोई ॥

राम कहे सुखराम कोण बिध बोलू ॥ सोच रहयां मन मोई ॥६॥

राम सत्य सांगितल्याने संसारातील लोक नाराज होतात आणि खोटे सांगितल्याने रामजी

राम नाराज होतात, आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की, आता मी कोणत्या तळ्हेने

राम बोलू? हे माझे मन, चिंता करीत आहे. (फिकीर करीत आहे) ॥६॥

राम पाखंड की सेवा कियां ॥ सेवग तिष्ठे नाँय ॥

राम पेली विटंबे जकत मे ॥ पीछे नरकां जाय ॥७॥

राम पाखण्डची सेवा करणारे सेवक, तिष्ठ(फलित) नाही होणार. पाखण्डची सेवा करणाऱ्यांची

राम आधीच जगात विडंबना होऊन जाईल आणि नंतर (पाखण्डची सेवा करणारे) नकात

राम जातील. ॥७॥

राम पाखन्ड पाखन्ड कहत हे ॥ जकत भक्त सब लोय ॥

राम बूजे युं सुखराम कहे ॥ पाखन्डी कुंण होय ॥८॥

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	जगातील भक्त आणि जगातील लोक, हे सर्व पाखण्ड सांगतात, परंतु मी विचारतो की, पाखण्डी कोणी आणि कसा असतो, आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले।।८।।		राम
राम	किम पाखन्ड किम साच हे ॥ तां को कहो विचार ॥		राम
राम	निरपखे सुखरामजी ॥ कहिये शब्द उचार ॥९॥		राम
राम	पाखण्ड काय आणि खरे काय आहे याचा विचार करा. निरपक्ष होवून पक्ष सोडून हे		राम
राम	ज्ञान सांगा. असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले।।९।।		राम
राम	प्रम पद कूं बीसरे ॥ दर्सण उर मम चाय ॥		राम
राम	गेहे माया के वास्ते ॥ धामी धाम बताय ॥१२॥		राम
राम	परमपदाला तर विसरून गेले आणि माझ्या हृदयात परमपदाच्या दर्शनाची इच्छा आहे		राम
राम	असे सांगतात आणि मायेकरीता धाम पकडून बसले आहे. ज्या संताचे धाम आहे, ते		राम
राम	संत स्वतःच धामच आहे. धामावर राहणारे धामी धामालाच संत सांगतात तर धाम आहे.		राम
राम	हाच पाखण्ड आहे. जो सदेह संत आहे तेच खरे धाम आहे. (पूर्वकाळात दर्यावजी साहेबांच्या		राम
राम	वेळेस दर्यावजी साहेबांचे शिष्य पूरणदासचे दर्यावजी साहेबांच्या समोरच, शरीर सुटून		राम
राम	गेले. तेव्हा पूरणदासजीच्या शिष्याने, पूरणदासजीच्या मृत शरीरावर दगडाची समाधी		राम
राम	बनविली. ही गोष्ट जेव्हा दर्यावजी साहेबांना माहित झाली तेव्हा दर्यावजी साहेब त्या		राम
राम	समाधीजवळ जावून पुरणदासजीच्या शिष्याला कुदळ आण्ण्यास सांगितली, तेव्हा		राम
राम	पूरणदासजीच्या शिष्याने कुदळ आणून दिली. त्या कुदळीने स्वतः दर्यावजी साहेबांनी		राम
राम	आपल्या हाताने समाधीचे दगड फेकून दिले आणि बोलले की पुरण काय या दगडात		राम
राम	धसला आहे? पूरण तर निजधामाला गेला. फक्त सांगण्याकरीता, शब्दात राहून गेला आहे.		राम
राम	अशाप्रकारे सांगून समाधीचे सर्व दगड खोदून टाकले. ही घटना दर्यापंथी साधू लोक		राम
राम	आज ही जाणतात।।१०।।		राम
राम	तीन जुग मे रहत हे ॥ खट दर्सण मत सार		राम
राम	चोथे मे सुखरामजी ॥ भूले पद विचार ॥४॥		राम
राम	तीन युगात सहा दर्शनी म्हणजे पाच तत्वाचा देह आणि त्या देहाच्या आत सहावी		राम
राम	संताची ज्ञानी आत्मा, अशाप्रकारे पाच तत्व आणि ज्ञानी आत्मा मिळून सहा दर्शन तीन		राम
राम	युगात त्या संताचे मत सार राहत होता, परंतु या चौथ्या कलीयुगात त्या संत पदाच्या		राम
राम	विचाराला लोक विसरून गेले. त्या संताच्या पदाला न मानता संतांची समाधी पूजू		राम
राम	लागले. असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले।।११।।		राम
राम	बिरली जागा रहत हे ॥ निपट न नासत कोय ॥		राम
राम	कळ जुग मे सुखराम कहे ॥ पाखन्ड पूजा होय ॥५॥		राम
राम	आता ही विरळ्या जागेवर सतगुरु संतांची सेवा(पाच तत्वाचा देह आणि सहावा ज्ञानी		राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	आला.अशाप्रकारे सहा दर्शनी म्हणजे देहासोबत संतांची सेवा)जगात होते.ही सहा दर्शनीची सेवा एकदमच काही नष्ट नाही झाली परंतू या कलियुगात पाखण्ड(धाम,स्मशान, कब्र,चबुतरा,इ.)पूजा होते.असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥१२॥		राम
राम	पांच तत्त को रंग हे ॥ सो द्रसण सिर होय ॥		राम
राम	वां बेमुख सो भेक रे ॥ से पाखन्ड सब कोय ॥६॥		राम
राम	पाच तत्वांचा रंग(आकाशाचा काळा,वायूचा हिरवा,अग्रीचा लाल,पाण्याचा सफेद आणि पृथ्वीचा पिवळा)आहे.दर्शनीचा रंग सन्यासीचा काळा,फकीरचा हिरवा,योगीचा पिवळा, जंगमचा लाल आणि ब्राह्मणाचा सफेद हे रंग दर्शनीचे आहेत.याच्याशी विमुख सर्व वेश आहे.हे सर्व पाखण्ड(धाम,स्मशान,कब्र,चबुतरा)आहे.असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥१३॥		राम
राम	सेवा पूजा धर्म सो ॥ ओ बाहिर दिख लाय ॥		राम
राम	तां ते ढोली रहत हे ॥ गुर सेवा जुग माय ॥७॥		राम
राम	दूसरे जे सेवा,पूजा,धर्म बाहेर दाखवतात हे सर्व सेवा,पूजा करणारे ढोली म्हणजे ढोल वाजवणारा जसे ढोल बाहेरून वाजवतो तो ढोल आतून पोकळ असतो.तसेच यांची सेवा,पूजा आतून पोकळ असते.सतस्वरूप गुरुच्या सेवेशिवाय दूसरी सेवा करणारे ढोल वाजवणाऱ्या सारखे पोकळ राहून जातात.असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥१४॥		राम
राम	ज्युं ज्युं दिन आडा पडे ॥ त्युं त्युं बुध कम होय ॥		राम
राम	गूर पूजा जुग रहत हे ॥ तां हा पद बिसरे लोय ॥		राम
राम	जसे-जसे संताचे नंतर दिवस जातात.तशी-तशी बुद्धी कमी-कमी होत जाते.सतस्वरूपी गुरुची पूजा जगात राहते.त्या पदाला लोक विसरून जातात.(सतस्वरूपी गुरुच्या नंतर गुरुच्या समाधीची लोक पूजा करू लागतात.असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥१५॥		राम
राम	बूजत हूँ अेक बात बिचारा ॥ झानी हुवे सोई कान धरीजे ॥		राम
राम	जीव सो बस किणे गेह राख्या ॥ तां हि को जाब सबब करिजे ॥१६॥		राम
राम	ऊँच कुं नीच निचे कूं ऊँच मिले किम मोजा ॥ ऊचो किम घेर रसातळ दीजे ॥		राम
राम	सोच बिचार कह सुखदेवजी ॥ जीव को खोज बिचार ज्युं कीजे ॥१७॥		राम
राम	को होजी जीव किणे बस डोले ॥ खाय पिये सोइ कोण के सारा ॥		राम
राम	करणी काम सबे सुख संपत ॥ किम मिले सब अर्थ बिचारा ॥१८॥		राम
राम	जीव के बस हे कन नाही ॥ करणी काम सबे जुग लारा ॥		राम
राम	युं सोच बिचार कहे सुखदेवजी ॥ से अर्थ करे सोई गुरु हमारा ॥१९॥		राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	॥ प्रसंग को अंग ॥	॥ साखा ॥	राम
राम	गरिबी को मत यह है ॥ रहे सकळ सो लीन ॥	मत वाळे सुखराम कहे ॥ सब सुं सम तत्त चीन ॥१॥	राम
राम	अंग साराई साच है ॥ सब ही झूठा होय ॥	जन ने पारख सुखराम कहे ॥ शब्दां मे कण जोय ॥ २॥	राम
राम	रंग रूप जुग स्वाद है ॥ ओ इनका सब होय ॥	पाँच तत्त सुखराम कहे ॥ ब्रह्म ह शिव हर जोय ॥३॥	राम
राम	संसारात जे रूप आणि रंग तसेच स्वाद आहे ते सर्व या पाच तत्वाचे आहेत.या पाच	तत्वांपासून ब्रह्मा,विष्णु आणि महादेव ही आहे.असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज	राम
राम	बोलले.॥२२॥		राम
राम	यां बांधी मर्जाद कूँ ॥ खट दर्सण सेंसार ॥		राम
राम	सो गुण मुख ते ऊथपे ॥ आपा पंथ विचार ॥४॥		राम
राम	हे पाच तत्व आणि सहावे सत ज्ञान या सहापासून बनलेल्या संतानीच संसारात मर्यादा		राम
राम	बांधली आहे.तर यांचा गुण उलटवून आपल्या मताच्या पंथाच्या स्थापना करतात.		राम
राम	॥९॥		राम
राम	बीजा बोहोता भेष ने ॥ खट दर्सण कि जोय ॥		राम
राम	मुख ते सुंण राखे नही ॥ युं पाखंड नर होय ॥५॥		राम
राम	लोक कोणत्याही वेशधान्यांना पाहून त्याला षटदर्शन म्हणतात.तर पाच तत्वाच्या		राम
राम	देहाचे संत आणि सहावी त्या संताची ज्ञानी आत्मा अशाप्रकारे हे दर्शन झाले.तर		राम
राम	दर्शनला मानत नाही आणि धामाला(संतांच्या समाधीला)मानतात,तर हे सर्व पाखण्डी		राम
राम	आहेत.॥११॥		राम
राम	पाच तत्त बिन जुग मे ॥ रूप स्वाद नही कोय ॥		राम
राम	तीन देव सुखरामजी ॥ सकळ लोक सिष होय ॥६॥		राम
राम	या पाच तत्वाशिवाय स्वाद ही नाही आहे.हे देव आणि लोक,हे शिष्य या पाच		राम
राम	तत्वापासूनच बनले आहे.असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले.॥१२॥		राम
राम	ग्यान ध्यान सब बांत सो ॥ नाना बिध की लोय ॥		राम
राम	आद मुळ ब्रह्मा ॥ पांच तत्त गुण जोय ॥ ७॥		राम
राम	केणे मातर बात थी ॥ सो सब कही अनाद ॥		राम
राम	पीछे दुज की बुध ले ॥ कहे सकळ जुग साद ॥८॥		राम
राम	पांच तत्त का पींजरा ॥ ब्रह्मा की सब मान्ड ॥		राम
राम	दर्सण गुण मुख ऊथपे ॥ सो नर पाखन्ड भान्ड ॥९॥		राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	एक घड़ी इण बाहेरो ॥ प्राण न जीवे कोय ॥		राम
राम	सो गुण मुख ते ऊथप्या ॥ मुक्त कहांते होय ॥१०॥		राम
राम	जां हा पाँचू तहां आप हे ॥ ओम सिरजण हार ॥		राम
राम	यां पुजा तम कीजीयो ॥ मम देह रूप बिचार ॥११॥		राम
राम	पाँच तत्त अे ओखटा ॥ बोले प्रगट आय ॥		राम
राम	आतम मे प्रमात्मा ॥ सब सुर पोख्यां जाय ॥१२॥		राम
राम	मम देवो मम आतमा ॥ में ही सिरजण हार ॥		राम
राम	मम ऊपर प्र ब्रह्म हे ॥ सो कुछ तारण मार ॥१३॥		राम
राम	॥ इति प्रसंग को अंग संपूरण ॥		राम
राम	॥ छंद भुजंगी ॥		राम
राम	बोहो रंग मोई मे तुमेर माया ॥ ततो स्याम भवता सुपे नाही गाया ॥		राम
राम	संगी कोय नाही सबे हेत देही ॥ गहयो प्राण दूतां खीसे बाळ खेही ॥१॥		राम
राम	॥ अथ सुदर का अंग लिखते ॥		राम
राम	॥ साखी ॥		राम
राम	ध्रम पुन्न और नांव मे ॥ सीर सकळ को होय ॥		राम
राम	गुरु ध्रम तो सुखराम कहे ॥ दुज बिन फळे न कोय ॥१॥		राम
राम	ब्राम्हण बिन गुर करत हे ॥ से हर अग्या मेट ॥		राम
राम	वे सब ही सुखराम कहे ॥ जाय नरक मे पेठ ॥२॥		राम
राम	चार बरण पेदा किया ॥ तां दिन बांधी मेर ॥		राम
राम	दुज बिन सुण सुखराम कहे ॥ हर गुर कियो न फेर ॥३॥		राम
राम	करणी जीवां हात दी ॥ फळ करणी के मांय ॥		राम
राम	इण कारण सुखराम कहे ॥ सुख दुःख भुक्ते आय ॥४॥		राम
राम	करणी करणे जीवांच्या हातात दिले आणि त्या करणीत जशी करणी असेल तसे फळ		राम
राम	असते.या करणीचे फळ भोगल्याने जीव जगात येऊन सुख आणि दुःख भोगतात.असे		राम
राम	आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥४॥		राम
राम	ग्यान सकळ कूं दीजीये ॥ अड नही कीजे कोय ॥		राम
राम	मंत्र तो सुखराम कहे ॥ दीजे जागा जोय ॥५॥		राम
राम	ज्ञान तर सर्वाना द्या, परंतु ते ज्ञान देण्यात कोणाशी वाद-विवाद करू नका.ज्ञान तर		राम
राम	सर्वाना द्या, परंतु मंत्र तर जागा पाहून(पात्र पाहून)द्या.जो मंत्रांचा अधिकारी आहे,		राम
राम	त्याला मंत्र द्यायला पाहिजे.(नाही तर कुपात्रला मंत्र दिल्याने तो मंत्राचा दुरुपयोग		राम
राम	करेल कारण सर्व जीव एक सारखे नसतात.जसे वनस्पतीचे वृक्ष वेगवेगळ्या प्रकारच्या		राम
राम	असतात.असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥३॥		राम
राम	राम नाव तो नीर ज्यूं ॥ आतम सुंण बन होय ॥		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

गुण न्यारो सुखराम के ॥ फल लागे जब जोय ॥५॥

राम हे राम नाम तर पाण्यासारखे आहे आणि जगातील मनुष्य पाण्यासारखे आहेत. जगातील मनुष्य पाण्याची आत्मा वनासारखी(वृक्षांसारखी) आहे तर पाणी ज्या झाडाला द्याल तर त्या झाडानुसार फळ लागेल.पाण्याने फक्त वृक्ष वाढेल आणि फळ जास्त लागतील, परंतु फळ तर त्या वृक्षाच्या अनुसार लागेल.पाणी तर सर्व वृक्षांवर(झाडांवर) एकसारखे आकाशातून पडते.विहिरीचे पाणी ही सर्व वृक्षांवर एकाच विहिरीचे पाणी देतात परंतु त्या पाण्याचा गुण जसे तो वृक्ष(झाड)असेल त्यानुसारच त्या पाण्यापासून फळ लागेल.त्या एकाच विहिरीचे पाणी उसाला दिले जाते, तर ते गोड होते.त्या विहिरीचे पाणी मिर्चीला दिल्यावर ती तिखट होते.त्या विहिरीचे पाणी मेथीला दिल्यावर तर ती कडू होते.त्या विहिरीचे पाणी कांदा आणि लसूणला दिल्यावर ते दुर्गंधीयुक्त होते.त्या विहिरीचे पाणी सांबर, पुदीना, गुलाब, मोगरा, केवडा, जाई, चंपा, चमेली इत्यादी ला दिल्यावर सुगंधीत फुल आणि पत्ते निघतात आणि त्या विहिरीचे पाणी अद्रकला दिल्यावर वातनाशक अद्रक उत्पन्न होते.ढगाचे पाणी चिंच व आंब्यावर एकच पाणी पडते परंतु त्या पाण्याने चिंचेच्या झाडाला आंबट फळ लागते आणि आंब्याच्या झाडाला गोड, स्वादिष्ट फळ लागतात(प्राप्त होतात).लिंबूच्या झाडावरही तेच पाणी पडते, तर त्याला आंबट फळ येतात.त्या पाण्यापासून निंबाच्या झाडापासून कडवट पत्ते निघतात.चिकूच्या झाडापासून स्वादिष्ट चिकू मिळतात.अशाप्रकारे टरबुजच्या वेलीपासून मोठे फळ लागून गोड आणि थंड गुणवाले फळ लागते.डांगर(फूट)च्या वेलीत फूट लागतात आणि शेरणीच्या(गुम्ही)वेलात एकदम छोटे फळ लागते.त्याच विहिरीच्या पाण्यापासून कारले एकदम कडू, पित्तकारक असते.त्या विहिरीच्या पाण्यापासून अननसीचे झाड एकदम आंबट फळ प्राप्त होते.डाळीबाच्या झाडापासून, पित्तनाशक डाळीब लागतात.अशाप्रकारे तर सर्व झाडांना एकच पाणी मिळाले. ज्याच्याने ते वाढून, त्याला फळही खूप लागले परंतु ते फळ त्या वृक्षाच्या अनुसारच लागले.अशाप्रकारे रामनाम पाण्या सारखे आहे. संसारात आला(मनुष्य जीव)वना सारखे आहे.(वृक्षासारखे आहे) जसे पाण्यापासून झाडात फळ, त्या झाडानुसार येते, तसेच मनुष्यालाही रामनामा पासून त्या मनुष्याच्या आत्म्या नुसार फळ मिळेल.(हा रामनाम मंत्र, जागा पाहून(पात्र पाहूनच) द्यायला पाहिजे नाही तर या (रामनाम) मंत्राचा मनुष्य आपल्या आत्म्यानुसार दुरुपयोग करतील. हाच रामनाम, मंत्र आडंबरी(लोकांना मोठेपणाचा फैल देखावा, ढोंग सांगणारे) मनुष्य रामनामाचे रटण याकरीता करतील की मला लोकांनी संत म्हटले पाहिजे. मला मान मिळायला पाहिजे, माझी पूजा झाली पाहिजे. याच करीता ते आडंबरी रामनामाचे रटण करतील. हा राम मंत्र व्यभिचारी साधूच्या हातात गेला तर तो रामनामाचे

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम	सुमिरण(स्मरण)याकरीता करेल की,स्त्रिया माझ्याकडे यायला पाहिजेत आणि माझ्याशी	राम
राम	व्यभिचार करायला पाहिजे.याकरीता व्यभिचारी रामनाचे रटण करेल. कित्येक साधू	राम
राम	रामनामाचे रटण याकरीता करतील की रामनाम रटण करतांना लोक मला पाहतील (लोकांनी मला बघावे)मला चांगले खाण्याकरीता भोजन घावे.कपडे लत्ते घावेत.	राम
राम	याकरीता हे लोकांना दाखविण्याकरीता रामनामाचे रटण करतील.त्यांना पाहणारा नाही	राम
राम	राहिला तर ते मुखाने राम नामाचे अक्षरही काढणार नाही.बाकी कित्येक सर्व आपल्या	राम
राम	-आपल्या स्वार्था करीता रामनामाचे रटण करतात.हाच राम मंत्र चोराला दिल्याने	राम
राम	तो रामजीला ही प्रार्थना करील की हे रामजी,माझ्या हातात काही चोरी मिळावी आणि	राम
राम	हाच राम मंत्र जुवारीला(जुगार खेळणारा)दिल्यावर तो जुगारी मुक्ती किंवा मोक्ष न	राम
राम	मागता मला जुगाराचा डाव जिंकून घ्या आणि कोर्ट-कचेरीत भांडण-तंटा करणारा	राम
राम	मनुष्य हा रामनामाचा मंत्र प्राप्त केला तर तो रामजीशी ही प्रार्थना करेल की,हे रामजी	राम
राम	मला अमुक खटला जिंकून घ्या असे म्हणेल,परंतू मुक्ती मोक्ष किंवा दूसरे काहीही मागणार	राम
राम	नाही.कामी मनुष्याला हा राम मंत्र दिल्यावर तो रामजीशी ही प्रार्थना करेल की हे	राम
राम	रामजी फलाने स्त्रीशी माझी प्रीति लावून घ्या.आणि जिला पुत्राची इच्छा होईल तिला	राम
राम	हा राममंत्र दिला तर तो रामजीशी प्रार्थना करून पुत्रच मागेल.ज्याला आपली किंवा	राम
राम	आपल्या पुत्राच्या विवाहाची इच्छा होईल त्याला हा राम मंत्र दिला तर तो आपला	राम
राम	किंवा आपल्या पुत्राचा विवाह करून देण्या-करीताच रामजीशी प्रार्थना करेल.कोण्या	राम
राम	लोभ्याला धनाची इच्छा आहे आणि त्याला हा राम मंत्र दिल्यावर,तो रामनामाचे सुमीरण	राम
राम	करून त्याच बदलात रामजी पासून धनच मागेल.कोणाला काही दुःख वा शरीरात	राम
राम	व्याधी रोग आहे तर तो रामनामाचे सुमिरण(स्मरण)करून दुःख वा व्याधी,रोग चांगले	राम
राम	करण्याची प्रार्थना करेल.परंतू निष्काम भक्ती कोणीही करणार नाही.ज्याला नाती(नातू)	राम
राम	पाहिजे,तो भक्ती करून रामजीजवळ नातीच (नातू)मागेल.कोणाचा कोणी वैरी किंवा	राम
राम	शत्रु असेल तो त्या वैरीचा नाश करण्याकरीता रामजीजवळ प्रार्थना करेल,परंतू रामजी	राम
राम	याच्या सांगण्याने कोणाचा नाश करतील का ?ते तर कोणाचाही नाश करणार नाही.हा	राम
राम	तर भक्ती करून आपल्या वैच्याचा नाश करण्याचा हुकूम रामजीला फर्माविल(सांगेल)	राम
राम	कित्येक पापी मनुष्य पाप कापण्याकरीताच रामनामाचे स्मरण करतील.हे सर्व मनुष्य	राम
राम	आपल्या इच्छेनुसार फळ मागून भक्तीला सकाम करून देतील.तर हे जसे-जसे आत्मा	राम
राम	आहे,तसे-तसे यांनाही रामनामाशी,आत्म्याच्या अनुसार येथे जर फळ लागले नाही तर	राम
राम	नंतर भोगावे लागेल रामनामाचा गुण,त्याच्या त्याच्या आत्म्यानुसार फळ लागेल,ही सकाम	राम
राम	भक्ती करणे खूप वाईट आहे,आम्ही कोणत्या मोठ्या माणसाला छोटे काम करण्यास	राम
राम	सांगत नाही.जसे मोठ्या माणसापासून माझ्या येथे झाडून पुसुन घ्या किंवा भांडी धुऊन	राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम द्या, इत्यादी छोटे काम करण्यास सांगत नाही. जर कोणत्या मोठ्या माणसास छोटे काम करण्यास बोलले तर तो नाराज झाल्याशिवाय राहणार नाही. मोठ्या माणसास छोटे काम तर काय मोठे काम करण्यासही सांगू शकत नाही. मोठा मनुष्य धनाने किंवा मानाने वा पदवीने, ज्ञानाने किंवा वयाने मोठा असेल तर याला मोठे जाणायला पाहिजे. तर अशा मोठ्या माणसालाही कोणी बुद्धीमान मनुष्य तर कोणी काम करण्यास सांगणार नाही परंतू राम मंत्राचा जप करणारे, सकाम भक्त तर रामजीला वाटेल ते छोटे मोठे काम करण्यास सांगतात. तर रामजीला काम करण्यास सांगतात, तर रामनामाचे स्मरण करून रामजीला यांनी (काम सांगणारा) नौकर तर नाही ठेवून घेतला किंवा रामजी यांचे गुलाम तर नाही होवून गेले परंतू हे आपल्या कुबुद्धीने राम मंत्राचे स्मरण करून रामजी पासून आवडेल तसे काम करण्यास सांगून राम मंत्राचा दुरुपयोग करतात, म्हणून सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की, ज्ञान तर सर्वांना द्या, परंतू मंत्र तर जागा पाहूनच (पात्र पाहूनच) द्यायला पाहिजे. ॥३५॥

आतम जाण न पूजी ये ॥ सब ही को पुन होय ॥

गुर धारण सुखराम के ॥ दुज बिन फळे न कोय ॥६॥

राम सर्व आत्म्यांना एक सारखी आत्मा जाणून पूजल्याने सर्वाचे एक सारखेच पुण्य होईल असे समजू नका. परंतू गुरु तर उच्च जाती करीता विना सफल होणार नाही असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥६॥

जन होय पूजे भान्ड कूं ॥ दे डाको ते गाय ॥

वे सब ही सुखराम के ॥ सिष गुर नर का जाय ॥७॥

राम जन (संत) असतांना भांडला म्हणजे ढोंग करणारे वेशधारीला पूजतात आणि डाकोते () गाय दान देतात ते सर्व वेशधारीचे शिष्य आणि वेशधारी गुरु सर्व नरकात जातील. असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥७॥

रास मंडल को निंदे वे ॥ जमो करावे आण ॥

वे सिष गुर सुखराम कहे ॥ सब करमा की खांण ॥८॥

गोलो सस्तर बांध के ॥ घोडे चल ले कोय ॥

दर्सण बिन सुखराम कहे ॥ युं सांगी जन होय ॥९॥

गोलो सस्तर बांध के ॥ घोडे चल ले कोय ॥

दर्सण बिन सुखराम कहे ॥ युं सांगी जन होय ॥९॥

राम हे सोंग म्हणजे वेश घेऊन ज्ञान सांगणारे साधू असे आहे जसे गोला (राजपूतची रखेल, नीच जातीची स्त्री पासून पैदा झालेला पुत्र याला गोला म्हणतात) या गोलाने शस्त्र हत्यार बांधून घोड्यावर चढून गेला तर सहा दर्शनचे संतांच्याशिवाय हे बाकी साधूचे

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	सोंग घेऊन फिरणारे जसे गोला शस्त्र बांधून घोड़यावर चढून जातो, तसेच हे साधूचे सोंग घेणारे आहे. असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥१॥	राम	
राम	छे दर्सन बिन बाहेरो ॥ ब्राम्हण पेरे भेक ॥	राम	
राम	वो ओसो सुखराम कहे ॥ छत्री गोलो देख ॥१०॥	राम	
राम	सहा दर्शनाच्या शिवाय कोणी ब्राम्हणाचा वेश धारण करेल तर वेश धारण करणार क्षत्रिय नाही आहे. क्षत्रियाने ठेवलेल्या स्त्रीपासून पैदा झालेला गोला आहे. असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥१०॥	राम	
राम	ब्राम्हण को धन कोन हे ॥ कां छत्री धन होय ॥	राम	
राम	माहाजन को सुखराम कहे ॥ सुद्र को कहो मोय ॥११॥	राम	
राम	ब्राम्हणाचे धन काय आहे, वैश्यचे धन काय आहे, क्षत्रियाचे धन काय आहे आणि शुद्राचे धन काय आहे हे मला सांगा, असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥११॥	राम	
राम	सुद्र को धन चोपगो ॥ माहाजन को धन दाम ॥	राम	
राम	सस्त्र धन रजपूत को ॥ युं ब्राम्हण को धन राम ॥१२॥	राम	
राम	शुद्राचे धन चौपावे(जानवर) आहे. (शुद्राला कोणी विचारले की तुमच्या जवळ धन काय आहे, तो आपले धन, इतक्या गाई, इतक्या म्हशी, इतके बैल, इतक्या बकच्या, इतक्या मेंद्या हेच सर्व सांगेल. तो दूसरे काही धन मानत नाही. कोणी वैश्याला विचारले तर तो आपल्या इस्टेटची जी किंमत असेल तेच सांगेल की माझ्याजवळ इतक्या करोडची किंवा इतक्या अरबचे धन आहे. (तो दुसरे जनावरे इ. नाही सांगणार) अशाचप्रकारे क्षत्रियाला तुझ्याकडे किती धन आहे विचारले तर तो क्षत्रिय आपले धन हेच सांगेल की, माझ्या जवळ अशा-अशा तलवारी अशा अशा बंदूका आहे. माझ्याजवळ इतके घोडे आहेत आणि ब्राम्हण आपले धन राम(म्हणजे कर्म काण्ड, विद्या, पोथ्या ज्या-ज्या विद्यांचा त्याने अभ्यास केला ते सांगेल तसेच किती रामनामाचे स्मरण करतो हे सांगेल हेच ब्राम्हणाचे धन आहे. असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥१२॥	राम	
राम	माहाजन को धन द्रब हे ॥ छत्री को धन गाँव ॥	राम	
राम	ब्राम्हण को सुखराम कहे ॥ ऋणी हर को नांव ॥	राम	
राम	वैश्यचे धन द्रव्य आहे, क्षत्रियाचे धन गाव(गावाच्या जहागीरीचा पट्टा आहे) अशाप्रकारे ब्राम्हणाचे धन करणी कर्म आणि हरीचे नाम जपणे हे ब्राम्हणाचे धन आहे, असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥४७॥	राम	
राम	ब्राम्हण को किम ऊधरे ॥ सुद्र गत किम होय ॥	राम	
राम	माहाजन की सुखराम कहे ॥ छत्री की कहो मोय ॥१३॥	राम	
राम	ब्राम्हणाचा उध्दार कसा होईल? शुद्राची गती कशी होईल? महाजनाची(वैश्यची) गती	राम	

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	कशी होईल ?आणि क्षत्रियांची गती कशी होईल ?हे सर्व मला सांगा ?असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले.॥१३॥		राम
राम	सुद्र पुन सुं उधरे ॥ छत्री सत्त समाय ॥		राम
राम	महाजन सच सुखराम के ॥ ब्राम्हण हर कु गाय ॥१४॥		राम
राम	शुद्राचा उधदार पुण्याने होईल आणि क्षत्रियाचा उधदार सत्त पाळल्याने होईल.(तिन्ही वर्णाचा आणि गाईची रक्षा करणे कोणत्या निर्बल मनुष्यावर कोणी जुल्म(अत्याचार करत असेल तर त्यापासून त्याला वाचवणे हा क्षत्रियाचा धर्म आहे)आणि महाजनाने (वैश्यने)सर्व व्यवहार खरे ठेवणे(घेण्या-देण्याच्या व्यवहारात खरेपणा ठेवणे,तोलण्यात (मोजण्यात)कमी नाही तोलणे(मोजणे)म्हणजे कोणालाही तोलून देते वेळी कमी नाही देणे आणि तोलून घेतांना कोणाचाही माल जास्त तोलून नाही घेणे हा वैश्यचा धर्म आहे.		राम
राम	याच्यानेच वैश्यचा उधदार होतो.ब्राम्हण हरनामाचे गायन(जप)करेल तेव्हा ब्राम्हणाचा उधदार होईल,असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले.॥१४॥		राम
राम	सुद्र की जे काय मे ॥ महाजन की कहो मोय ॥		राम
राम	सतगुरु कूं सिष बूजीयो ॥ ब्राम्हण की किम होय ॥५०॥		राम
राम	सुद्र की जे किरख मे ॥ महाजन कि जै बेपार ॥		राम
राम	यु ब्राम्हण जै सुखराम के ॥ करणी मांय बिचार ॥५१॥		राम
राम	या शुद्राची जय कृषीमध्ये(शेतात)आणि महाजनाची(वैश्यची)जय व्यापारात आहे.अशा प्रकारे ब्राम्हणाचा विजय करणीत आणि हरीचे नाम घेण्यात आहे.असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले.॥५१॥		राम
राम	चार बरण नर नार रे ॥ धन की यहर होय ॥		राम
राम	बेद मे सुखराम केहे ॥ कुळ कारण नही कोय ॥१५॥		राम
राम	या चारी वर्णाचे लोक(स्त्री-पुरुष),(आपले-आपले)धन केल्याने ते हर(रामजीच) होउन जातात.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की,वेदात कुळाचे काही कारण नाही आहे.॥१५॥		राम
राम	दुज मर्यादा झूठ सी ॥ तो हर क्युँ राखी पाल ॥		राम
राम	हरणांकुश सुखराम कहे ॥ किम मान्यो बिध टाल ॥१६॥		राम
राम	दुज मर्यादा झूठ सी ॥ तो हणुमन्त राखी कांय ॥		राम
राम	सुणज्यो सब सुखराम कहे ॥ लंका गढ के मांय ॥१७॥		राम
राम	काचे तं तण बांधियो ॥ हणवन्त कुं दुज जाय ॥		राम
राम	वो तागो सुखराम कहे ॥ उण क्यूं तोडयो नाय ॥१८॥		राम
राम	ब्रह्म समान देवत नही ॥ दुज सो गुरु ना कोय ॥		राम
राम	तीन लोक सुखराम कहे ॥ असंख जुग लग जोय ॥ १९॥		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

को राखस जन भंजसी ॥ क्युं करमी नर होय ॥

वे कळजुग सुखराम कहे ॥ सुद्र का सिष होय ॥२०॥

केइक जीव कंजलाई ईस्तु ॥ केइक सिलगण लागी ॥

कह सुखराम केरीक ऐसा ॥ फूंक देत सम जागी ॥५८॥

राम कोणी एक जीव, वरतून विझ्ञान्या आगीसारखे आहेत. (आत आग असते आणि वरतून विझ्ञत जाते, अशाप्रकारचे जीव आहे) कोणी एक जीव, आग पकडायला लागते त्या प्रकारचे (लगेच नवीन आग पकडायला लागते, तसे) आहे. कोणी एक जीव असे आहे, जसे आगीला फूंकर लावता आग पकडून घेते. अशाप्रकारे तीन प्रकारचे जीव असतात, असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥५८॥

॥ ऊँचे ब्रण का संत बतावण को ग्रंथ ॥

नीच जात तं मत बद मो सं ॥ समझ सोच मन मांही ॥

ब्रह्मा भक्त आद हे हर को ॥ तेरी सूणी न काई ॥१॥

दुज सूण असल बेश्णव कहिये ॥ ना मे फेर न सारा ॥

तीन लोक सकल सो पूजे ॥ देख सुद्र आधारा ॥२॥

अर्ध बेष्टाव हे सूंण छत्री ॥ सूदू जात कुं पाली ॥

ਮਹਾਜਨ ਪਾਵ ਰੇ ਬੇਣਿਵ ਜਾਣੋ ॥ ਗੀਤਾ ਕਹੇ ਹੇ ਕਾਲੀ ॥੩॥

तीन बरण अमराव कही जे ॥ दरसण देस दिवाणी ॥

चौथो बरण रेत हे सारी ॥ भगतां ठम कवाणी ॥४॥

चोथो बरण भक्त जे कर हे ॥ तो साय करे हर सोई ॥

ज्युं सूण भूप न्याव के ऊपर ॥ भीड़ रेत की होई ॥ ५॥

ने छे पटा रेत नहीं पावे ॥ उधम करो जूग सोई ॥

युं सुण सद्गुर सन्त नहीं यारे ॥ साय किये ई कहा होई ॥६॥

चाकर एक रीज जे पाई ॥ कोइं पूरब जन्म के संन्धे ॥

तो सूण कहा भयो ज़ुग माँई ॥ मेर पटायत बंधे ॥७॥

जग मे राज करे अमराव ई ॥ डुम कदे नही होई ॥

जे कोई भूप म्हेर कर देवे ॥ तो रहे पलक दिन दोई ॥८॥

युं सूण भक्त सूद्र की कहिये ॥ छाप पडे जुग नाही ॥

हर कं गाय आप गत जावे ॥ मिल दर्सण के मांही ॥१॥

दर्सन बिणा भेष सब पाखन्ड ॥ गुर बेमख हे सारा ॥

यां सं मिल्या मोख नही पावे ॥ सुणलो ज्ञान बिचारा ॥१०॥

ਜੇ ਸਣ ਮੋਖ ਹਵੇ ਪਾਖੁੰਡ ਸਾਂ ॥ ਤੋ ਗਰ ਕੋ ਬਟੇ ਨ ਕੋਈ ॥

आप आपे मंड्हे सारा ॥ मिले मोख गत मांई ॥११॥

ਪਾਸ ਸਮਾਂਧੀ ਚਾਣਤਯ ਛਕੀ ਸਾਟਕਾਜੀ) ਪਾਜ਼ਾ ਕੇਲਿਆਵੇ ਸੋਖ

राम जै पाख्यजुपा(पान, रानापा, पपूता, छात्रा, पादुकापा) पूजा करेंगी नादा हरा तरंगा

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	गुरुला कोणी विचारले ही नसते.(तर मग गुरुची काय गरज राहिली?तर गुरु किंवा सतगुरु कशा करीता हवेत?आपले-आपले आपसातच डोके मुँडवून(शिष्य बनून)सर्व मोक्षात जाऊन मिळून गेले असते आणि सर्वांची गती होऊन गेली असती.असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले.॥११॥	गुरुला कोणी विचारले ही नसते.(तर मग गुरुची काय गरज राहिली?तर गुरु किंवा सतगुरु कशा करीता हवेत?आपले-आपले आपसातच डोके मुँडवून(शिष्य बनून)सर्व मोक्षात जाऊन मिळून गेले असते आणि सर्वांची गती होऊन गेली असती.असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले.॥११॥	राम
राम	कळजुग बुद्ध भिष्ट सो कीनी ॥ ता ते या नही सुझे ॥	ब्रह्म ग्यान की छाया लेले ॥ धर्म उथापाँ जूऱे ॥१२॥	राम
राम	या कलीयुगाने सर्वांची बुद्धी भ्रष्ट करून दिली आहे.बुद्धी भ्रष्ट झाल्याने ही गोष्ट यांना दिसत नाही.सर्व लोक ब्रह्मज्ञानाची छाया घेऊन खरा धर्म झुंजतात.॥१२॥	या कलीयुगाने सर्वांची बुद्धी भ्रष्ट करून दिली आहे.बुद्धी भ्रष्ट झाल्याने ही गोष्ट यांना दिसत नाही.सर्व लोक ब्रह्मज्ञानाची छाया घेऊन खरा धर्म झुंजतात.॥१२॥	राम
राम	ब्रह्म ग्यान को देस ना पावे ॥ बेमुख हुवे आंधारे ॥	के सुण राम सकळ के मांही ॥ कहा दर्सणा सारे रे ॥१३॥	राम
राम	हा सतस्वरूप ब्रह्मज्ञानाचा देश तर यांना मिळत नाही आणि हे ब्रह्मज्ञानी खन्या धर्मापासून विमुख होऊन अंधब्यासारखे होऊन गेले.हे सांगतात आणि ऐकतात की, राम सर्वात आहे.असे म्हणतात(सांगतात).तर मग राम जर सर्वात आहे तर दर्शनांच्या (साधू संताजवळ)जवळ काय आहे? ॥१३॥	हा सतस्वरूप ब्रह्मज्ञानाचा देश तर यांना मिळत नाही आणि हे ब्रह्मज्ञानी खन्या धर्मापासून विमुख होऊन अंधब्यासारखे होऊन गेले.हे सांगतात आणि ऐकतात की, राम सर्वात आहे.असे म्हणतात(सांगतात).तर मग राम जर सर्वात आहे तर दर्शनांच्या (साधू संताजवळ)जवळ काय आहे? ॥१३॥	राम
राम	गुर म्रजाद भांग के आगे ॥ तिरीयो सुण्यो न कोई ॥	गीता बेद भागवत गावे ॥ सुणो संत सब लोई ॥१४॥	राम
राम	सतस्वरूपी गुरुची मर्यादा तोडणारा आधी कोणी तरून गेला असे ऐकले नाही.गीता, वेद,भागवत आणि सर्व संत असे सांगतात,ते ऐका.॥१४॥	सतस्वरूपी गुरुची मर्यादा तोडणारा आधी कोणी तरून गेला असे ऐकले नाही.गीता, वेद,भागवत आणि सर्व संत असे सांगतात,ते ऐका.॥१४॥	राम
राम	राम धर्म करणी सो साची ॥ धिन जे भक्त कमावे ॥	दर्सण बिना इष्ट गुर नाही ॥ दर्सणे दाद न पावे ॥१५॥	राम
राम	रामनामाचा धर्म आणि करणी सर्व खरा आणि चांगला आहे आणि ज्या सतस्वरूपी गुरुचा विश्वास ही पूर्ण आहे.अशी जे भक्ती कमवतात ते धन्य आहेत.दर्शन(पाच तत्वाच्या देहा सोबत संत)या उपरोक्त दर्शनाशिवाय इष्ट ही नाही आणि गुरु ही नाही,दूसऱ्या पाखण्डची सेवा केल्याने पुढे दर्गात दाद मिळणार नाही.(जागा मिळणार नाही.)॥१५॥	रामनामाचा धर्म आणि करणी सर्व खरा आणि चांगला आहे आणि ज्या सतस्वरूपी गुरुचा विश्वास ही पूर्ण आहे.अशी जे भक्ती कमवतात ते धन्य आहेत.दर्शन(पाच तत्वाच्या देहा सोबत संत)या उपरोक्त दर्शनाशिवाय इष्ट ही नाही आणि गुरु ही नाही,दूसऱ्या पाखण्डची सेवा केल्याने पुढे दर्गात दाद मिळणार नाही.(जागा मिळणार नाही.)॥१५॥	राम
राम	जे हर मेर आप सो बांधी ॥ आद अंत ठेराया ॥	सो गुर असल ग्यान मे जोवो ॥ ओर रेत जुग भाया ॥१६॥	राम
राम	जळ बिन पलक प्राण नही जीवे ॥ तळफळ अब मर जावो ॥	धर्णी बिना सरे नही पलही ॥ पवन बिना दुख पाहो ॥१७॥	राम
राम	द्रसण बिना हुसो यूं दुखिया ॥ अन्त काल पिस्ता हो ॥	केवळ उरे काम हे यां सूं ॥ देह छोड कहां जाहो ॥१८॥	राम
राम			राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

तान लाक का अ सुण कता ॥ ब्रह्मा विष्ण महसा ॥
जब लग देह धरेगो प्राणी ॥ जाय कूण के देसा ॥१९॥

जन्मे मरे जाहां लग जुगमे ॥ दर्सण बिन गुर नाही ॥
ब्रह्मा विष्ण महेस की बांधी ॥ आ मरजाद कहाई ॥२०॥

दर्सण मांह जुगे जुग हुवा ॥ साथ सिध रिष भारी ॥
गिणतां छेह पार नही आवे ॥ कब लग कहुँ उचारी ॥२१॥

ऐसा हुवा दर्सणा मांही ॥ मांड भांज फिर थापी ॥
मिलीया जाय ब्रह्म के भेड़ा ॥ हुवा आप सो आपी ॥२२॥

॥ अरेल ॥

डेढ अग्या दे जीव जुग के तारिया ॥
असंख जुगा के माह ॥ किणे गुर धारिया ॥

तूं आद अंत कू सोझ ॥ ग्यान मन दीजीये ॥
अरहाँ हुँता आ सोय ॥ सोझ गुरु किजी ये ॥८१॥

जुग जुग भागी भूक ताहि सूं भागसी ॥
ओ नित उठ जागे जीव सोही सूं जागसी

जुग जुग तिरीया जीव ॥ जिका गुर लार रे ॥
हर हाँ वे ही संग सुखराम ॥ अबे ही तार रे ॥८२॥

नीच गुरा को सिष ॥ कहो कुंण ऊधन्यो ॥
सो मुझ कहो सुणाय ॥ किसे जुग सूं धन्यो ॥

नही तर छोडो इष्ट ॥ डेढ की तम रे ॥
हर हाँ नही तो काटे खाल ॥ गुने: इण जम रे ॥८३॥

दर्सण को धोकर पाय डेढ कोइ ऊधरे ॥
ज्यूं पारस संग लोहो लागतां सुधरे ॥

उण सोना संग लोहो किनक नही थाय रे ॥
हर हाँ यूं नीच गुरु के संग मोख नही जाय रे ॥८४॥

जब लग माया ब्रह्म दोय नर जाण हे ॥
ओ सुख दुख कलपे जीव ॥ लोभ की बाण हे ॥

वे जांहा लग कुल मर्जाद ॥ भांगसी कोय रे ॥
हर हा सो नर कहे सुखराम ॥ सप्स जस होय रे ॥८५॥

जीव ब्रह्म ज्ञानाच्या गोष्टी ऐकून कोणी आपला धर्म सोडू नका, कारण की ब्रह्म प्राप्त ज्ञाल्याशिवाय फक्त मुखाने कोरा (बिना अनुभवाचा) ब्रह्म ज्ञान बोलणे काही कामात येत नाही. ब्रह्मज्ञान प्राप्त ज्ञाल्यावर सर्वत्र ब्रह्मच ब्रह्म दिसू लागेल. नंतर छोटा-मोठा किंवा मी आणि तू हे सर्व ब्रह्मध्ये काहीही राहणार नाही. नंतर उच्च आणि नीच जाती, सर्व

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम एकच दिसू लागेल.असे होऊन गेले तर त्यानेच आपली जाती,वर्णाचा धर्म सोडायला पाहिजे.जीव ब्रह्मज्ञान प्राप्त झाल्याशिवाय जाती वर्णचा धर्म सोडून भ्रष्ट होवू नका.याच्या बाबतीत(याविषयी)आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की,जोपर्यंत मनुष्य माया आणि ब्रह्म दोन मानून जाणतो आणि त्याला सुख-दुःख होते आणि जीव कलपतो.(तळमळ करतो,मनात दुःखी होतो)लोभ,लालचची सवय आहे तोपर्यंत कोणी आपल्या कुळाची मर्यादा तोडेल,तर तो मनुष्य श्वपच किंवा राक्षस आहे,असे समजायला पाहिजे.त्याला ब्रह्म ज्ञानी समजू नका.॥८५॥

राखे गुर मर्जाद ईष्ट की पाल रे ॥

वो कडवा मीठा बेण लखे ऊर गाळ रे ॥

वो जब लग वर्णा बीचार अेक ही करत हे ॥

हर हाँ वे नर तो सुखराम नरग मे परत हे ॥८६॥

राम जो पर्यंत गुरुची मर्यादा ठेवतो आणि इष्टमध्ये बांधलेला राहतो,आपल्या इष्टात चालतो,राम आपल्या इष्टाला पकडून राहतो आणि कोणी त्याला कडवे बोलला किंवा कोणी त्याच्याशी गोड बोलला किंवा त्याला कोणी शिवी दिली,हे सर्व ज्या मनुष्याला हृदयात माहित होते तेव्हा तो मनुष्य,चारी वर्ण(उच्च,नीचची मर्यादा तोडून सर्व)एक करण्याचा विचार करतो.तर तो मनुष्य,ब्रह्मज्ञानी नाही आहे.नकात पडणारा आहे.हे समजा असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले.॥८६॥

बांधे धम दुकान टेल नर लेत हे ॥

ज्युं आप आस जस काज द्रब नर देत हे ॥

रे तब लग निन्दे नीच धम कूळ ऊऱ कूळ ॥

हर हाँ वा नर कूळ सुखराम सुंपे जम भूळ कूळ ॥८७॥

राम ज्याने आपल्या धर्माची दुकान बांधली आहे आणि कोणी काही द्रव्य दिले तर घेऊन घेतो आणि स्वतः दुसऱ्याकडून आशा ठेवतो.आपले यश किर्ती होण्याकरीता दुसऱ्यांना धन देतो.नीच जातीचा मनुष्य,उच्च धर्माची निंदा करतो.(सर्वात एकच ब्रह्म आहे असे सांगून ब्रह्मज्ञानी बनतो आणि सर्वात एकच ब्रह्म आहे,असे सांगून उच्च आणि नीच कोणी नाही आहे असे सांगतो तर आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की,तो मनुष्य ब्रह्मज्ञानी नाही आहे.त्या मनुष्याला अति जुलूम करणाऱ्या यमदूताच्या आधीन केले जाईल.कारण की तो ब्रह्मज्ञानी नाही आहे.॥८७॥

बेन भाणजी माय ॥ दोय कर जाण हे ॥

ओ सिष साखां की जोड ॥ पेख सुख मान हे ॥

रे जब लग नीची जात ॥ नीच कूळ होय रे ॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

हर हाँ कोई साख सुद्र की देख ॥ ऊँच नहीं कोय रे ॥८८॥

राम ही माझी बहिण आहे, ही माझी भाची आहे. अशाप्रकारे यांना वेगवेगळे जाणतो आणि हे
राम माझे इतके शिष्य शाखा आहे, त्या आपल्या शिष्य शाखांची संख्या पाहून मनात सुख
राम मानतो. (ब्रम्हज्ञानी बहिण, भाची, आई, पत्नी या सर्वांमध्ये एकच ब्रम्ह जाणून सर्वाना
राम एकच जाणतो. दोन नाही जाणत. ज्याच्यात आवडेल त्याच्याशी भोग करतो, तर त्या
राम ब्रम्हज्ञानीला दोष नाही लागत परंतु हे जे आपली बहिण, भाची आणि आईला वेगवेगळे
राम समजतात, ते ब्रम्हज्ञानी नाहीत. त्यांना नरकीय दोष लागतात. तोपर्यंत ते नीच जाती
राम आणि उच्च कुळ वेगवेगळे राहतीलच, तो ब्रम्हज्ञानी शुद्र असल्याने, त्याची गोष्ट ऐकून,
राम कोणी उच्च जातीचे लोक त्याचे शिष्य बनू नका. ॥८८॥

जब लग डरपे मन सरम घट माय हे ॥

ओ बेण कहे सुभ जोय निरखे राजा ओ हे हे ॥

रे जब लग ब्रम्ह ग्यान कथ पिस्तावसी ॥

हर हाँ वे नर खूनी होय नरक सो जावसी ॥८९॥

राम जोपर्यंत मनात दुसऱ्याची भीती वाटते आणि घटात दुसऱ्याशी शरमतो आणि कोणाशी
राम बोलतांना शुभ-शुभ वचन बोलतो. डोळ्यांनी राजाला राजा आहे असे बघतो राजाला
राम मोठा मानून मान सन्मान करतो, तोपर्यंत तो ब्रम्हज्ञान कथन करून पश्चाताप करेल.
राम (पस्तावेल) कारण की तो ब्रम्हज्ञानी नाही आहे. तो गुन्हेगार आहे असा ब्रम्हज्ञानी
राम नकात जाईल. ॥८९॥

घडी एक ब्रम्ह ग्यान पलक सूभ ढूळवा ॥

सो नर इत ऊत बिचल सबे धे: बूळवा ॥

जासी सिष गुर सेंग रसातल जीव रे ॥

हर हाँ काची मत सुखराम न माने पीव रे ॥९०॥

राम एका घडीत ब्रम्हज्ञानाच्या गोष्टी करतो आणि एकाच पळात शुभ शोधायला जातो तो
राम मनुष्य येथे आणि तेथे दोन्ही जागेवर(ना इकडचा ना तिकडचा) तो डोहात भवसागरात
राम बुडेल. (तो घडीत एका वेळी) ब्रम्हज्ञानाच्या गोष्टी सांगतो तर घडीत(दुसऱ्याच वेळी) शुभ
राम म्हणजे चांगले शोध करण्यास जातो, तो कोणी ब्रम्हज्ञानी नाही आहे. त्याच्याशिवाय
राम आणखी तो(ब्रम्हज्ञान सांगणारा) हे सर्व जीव रसातळात(सहाव्या पाताळात) जातील.
राम आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की, त्याचे(ब्रम्हज्ञानाचे) मत कच्चे होते. (तो
राम पक्का ब्रम्हज्ञानी नव्हता) याकरीता या अशा कच्चे ब्रम्हज्ञानाचे मताला(बुधीला) मालक
राम मानत नाही. ॥९०॥

रे जे उपजे ब्रम्ह ग्यान पीर कौ सिष हे ॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

अेक बचन के माय कमाई जाय रे ॥

हर हाँ पीछे सब सुखराम ॥ करम भुगताय रे ॥१४॥

राम

हे ब्रह्मज्ञान आहे तर चांगले परंतू अरे पागल हे ब्रह्मज्ञान तुमच्याने साधले जात नाही.या ब्रह्मज्ञानाचे मत जरी लाख वर्षांपर्यंत ही ठेवले आणि एकाही वचनात चुकीचे होऊन ब्रह्मज्ञानाच्या विरोधात गेले तर त्या ब्रह्मज्ञानीची कमाई व्यर्थ होवून तो ब्रह्मज्ञानी यमराजाचा गुन्हेगार होऊन जाईल.लाख वर्षपर्यंत ब्रह्मज्ञानाचे मत पाळत आला आणि एक गोष्ट चुकीची होऊन गेली, तर त्या ब्रह्मज्ञानीची सर्व कमाई व्यर्थ होऊन तो गुन्हेगार होऊन गेला. त्याला नंतर(आधीचे वाईट) त्याने आधी ब्रह्मज्ञानाच्या आधाराने जे-जे कर्म केले असतील. ते सर्व वाईट कर्म(यमराज) त्याला भोगवेल. ॥१४॥

ब्रह्म ग्यान मत धार कहा कोई ब्रह्म होवसी ॥

रे सूते कूँ हुलराय कहा कोऊ इधक सोवसी ॥

इण मे ओ गुण होय इतो फळ जागसी ॥

हर हाँ इण देहरा सुखराम करम नही लागसी ॥१५॥

अरे ब्रह्मज्ञानाचे मत धारण करून कोणी काय ब्रह्म होवून जाईल का? (हा जीव तर ब्रह्मच आहे, जीवाने ब्रह्मज्ञान धारण नाही केले तर या जीवांचे ब्रह्मज्ञान मिटून जाईल का? तर ब्रह्मज्ञान धारण करून अधिक काय होईल? अरे काय? झोपलेल्याला थापटल्याने(छोट्या मुलाला झोप येण्याकरीता त्याची आई किंवा कोणी दुसरे, आपल्या हाताने थापटात, त्याला थापटणे असे म्हणतात. आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की, जो झोपून गेला आहे त्याला थोपटल्याने तो अधिक झोपून जाईल का? (अशाचप्रकारे हा ब्रह्म पासून आलेला जीव, ब्रह्मचाच आहे आणि ब्रह्म सर्वव्यापी असल्याने सर्वांमध्ये व्याप आहे, तर ब्रह्मज्ञानीचे मत धारण करून कोठे जाऊन दुसरे ब्रह्मज्ञानीचे मत धारण केल्याने फक्त हे इतकेच फळ असेल की, या आताच्या देहाने(शरीराने केलेले कर्म त्या जीवाला लागणार नाही, परंतू(संचित आणि प्रारब्ध कर्म जसेच्या तसेच राहतील. ब्रह्मज्ञानाने फक्त कियेमाण कर्म म्हणजे या देहाने केलेले कर्म लागणार नाही. ब्रह्मज्ञान धारण केल्याने फक्त हेच फळ मिळेल.) ॥१५॥

जब लग जल्मे जीव ग्रभ मे जाय रे ॥

ओ तब लग ब्रह्म ग्यान राख दुख पायरे ॥

ओ जे आरे कर लेह अनन्त हुवे आवसी ॥

हर हाँ नटीये सूँ सुखराम कहां नर खावसी ॥१६॥

जोपर्यंत हा जीव गर्भात येत राहिल आणि जन्म घेत राहिल, तो पर्यंत ब्रह्मज्ञान ठेवून,

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम ब्रम्हज्ञान ठेवणाऱ्याला दुःखच मिळेल. हे जे पुढचे सतस्वरूप ब्रम्हज्ञान कबूल करून घेईल, तर तो अनंत बनून म्हणजे सतस्वरूप बनून येईल, परंतू सतस्वरूप ब्रम्हची भक्ती न करण्याने पुढे काय घेऊन खाईल म्हणजे काय सुख पावेल, असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥१६॥

राम ब्रम्हा बांधी जात वरण कुळ आय रे ॥

राम अब तेरी क्या सुंण पोंच उथाप्या जाय रे ॥

राम ओ राम नांम घड पेल उणाही भाखिया ॥

राम हर हां जात पांत गुण नेम बिधो बिध राखियां ॥१७॥

राम हा जाती, कुळ, वर्णाची, ब्रम्हाची(चार मुखाच्या ब्रम्हाची) बांधलेली मर्यादा आहे. आता तुझी काय पोहच आहे की तू(जाती वर्ण आणि कुळाला) उलटवणे चाहतो(इच्छीतो) रामनामाने देह घडल्या कारणाने आधी जाती-पातीचा गुण आणि नियम विधी-विधीने ठेवला. ॥१७॥

राम इम्रत नींब खाये सांप मुख दीजीये ॥

राम रे हीरे सूं सिणगार सोने को का कीजीये ॥

राम रे ओमख जळ मे डार वास नही खोय हे ॥

राम हर हां यूं नीच जात इण देह उत्तम नही होय हे ॥१८॥

राम मद मे मिसरी डार लेहेर नही जाय रे ॥

राम युं खर कूं रातब बंध ॥ तुरंग नही थाय रे ॥

राम रे जीण संचे को राछ जाग उण छाजसी ॥

राम हर हां नीच ऊँच सुखराम देह लग बाजसी ॥१९॥

राम दारूमध्ये मिश्री टाकली तरीही त्याची नशा जाणार नाही, नशा होईलच. जसे गाढवाला

राम एका जागी बांधून त्याला रातब(घोड्याला खाण्याकरीता जी मसाल्याची औषधी बनवून

राम देतात, त्याला रातब म्हणतात, ते रातब) गाढवाला दिली गेली तरी ही तो गाढव घोडा

राम होणार नाही. अरे, ज्या साच्याचे हत्यार त्याच जागी शोभा देणार. आदि सतगुरु सुखरामजी

राम महाराज सांगतात की, अशाचप्रकारे जोपर्यंत देह आहे तोपर्यंत उच्च आणि नीच म्हटलेच जाईल. ॥१९॥

राम ब्रम्ह ग्यान मत लेहे उथापे आय रे ॥

राम सुण सो झूठा जुग मांय बिषे मत खाय रे ॥

राम जे आप हुवे कुळ हीन ओर कुई करत हे ॥

राम हर हां सो दुष्टी सुखराम नर्क मे परत हे ॥१००॥

राम तू ब्रम्हज्ञानाचे मत घेऊन, जाती वर्ण उलटवून सर्व एकच ब्रम्ह आहे असे सांगतात आणि

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम हा ब्रम्हज्ञानी या ब्रम्हज्ञानाच्या आधाराने विषय रस भोगतो.जो स्वतः तर हीन कुळाचा (नीच जातीचा आहे आणि तो दुसऱ्यांनाही आपल्यासारखा नीच जातीचा करू इच्छीतो. आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की,हा ब्रम्हज्ञानी दृष्ट नकर्ता पडेल आणि दुसऱ्यांनाही नकर्ता घेवून जाईल.॥१००॥

राम चंनण आक बिलूज सकळ मे आग रे ॥

राम रे युं हर व्यापक होय ब्रम्ह सब जाग रे ॥

राम पण बळ जळ कोयला होय तहां लग से रहे ॥

राम हर हां युं ऊंच नीच सुखराम नीप नेई फेर हे ॥१०१॥

राम चंदनाचे लाकूड,आकचे(मदार)लाकूड आणि बिलूजचे लाकुड या सर्वामध्ये आग

राम आहे.या सर्वामध्ये आग असल्याने चंदन,आक आणि बिलूजचे लाकूड एक सारखे नाही

राम होणार.तसेच सर्वामध्ये ब्रम्ह असल्याने सर्वाची जाती एक नाही होणार तसेच हर सर्व

राम व्यापक आहे,परंतु जसे सर्व लाकडात आग असल्याने सर्व लाकडांच्या जाती एक

राम नाही असणार तसेच सर्व जातीच्या मनुष्यामध्ये ब्रम्ह असल्याने सर्वाची जाती एक

राम नाही होणार.जोपर्यंत लाकूड जळून कोळसा बनून जाईल.तो पर्यंत लाकडाचा गुण

राम वेग-वेगळा राहिल.जसे आकच्या कोळश्याने बंदूकची बारूद बनते.म्हणजे आकच्या

राम लाकडाच्या कोळश्यात फक्त सोरा आणि गंधक टाकल्याने बंदूकची बारूद बनून जाते,

राम परंतु चंदनाच्या लाकडाच्या कोळश्याने बारूद नाही बनणार.लाकडाचा कोळसा बनून

राम गेला तरीही त्या लाकडाचा गुण मिटत नाही.त्या कोळश्याची राख होऊन जेव्हा

राम जमिनीत मिळून जाईल तर सर्व जातीच्या लाकडाची जात एक होईल,परंतु जो पर्यंत

राम कोळसा आहे तोपर्यंत त्याची जात एक असेल. ॥१०१॥

राम एक चनण को बाग आग सूं जळत हे ॥

राम रे दूजे आक बिलूंज थोर ही बळत हे ॥

राम रे ना वेसो वां तेज बास भी नाय रे ॥

राम हर हां युं ऊंच नीच सुखराम ॥ ने पे नही क्या हरे ॥१०२॥

राम जसे चंदनाची बाग,आग लागून जळते त्या जळत असलेल्या चंदनाच्या बागेची सुगंध

राम सुटते आणि दुसरे आकचे वृक्ष,बिलुजचे वृक्ष,निवडुंग इत्यादी जळते तर त्यातून

राम चंदनाच्या लाकडाच्या आगीसारखे तेज ही नाही आणि सुगंध ही राहत नाही.उलट

राम आकचे वृक्ष,बिलुंज आणि निवडुंग जळेल,तर त्याची दुर्गंध सुटेल.आदि सतगुरु

राम सुखरामजी महाराज सांगतात की,अशाचप्रकारे उच्च आणि नीचच्या निपजण्यात फर्क

राम राहणार नाही का? ॥१०२॥

राम पीये सब बन राय ॥ नीर सो एक ही ॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

कहे राम सब जात ॥ धाम हर पेख ही ॥

पिण सब ही एक न होय भेळा नहीं रेत हे ॥

हर हां युं ऊँच नीच सुखराम ॥ नीप जांई फेर हे ॥१०३॥

राम

राम सर्व वनस्पती आकाशातून आलेले एकच पाणी पितात(आकाशातून चिंचेकरीता वेगळे आणि आंब्याकरीता वेगळे पाणी पडत नाही.सर्व वनस्पती एकच पाणी पितात परंतु त्या पाण्याचा गुण सर्व झाडांवर वेगळा असतो.जसे वृक्षांमध्ये काटे लागतात.बिना काट्याच्या रोपांमध्ये काटे येत नाहीत व सर्व रोपांमध्ये फळ त्या रोपाच्या जातीनुसार लागतात.सर्व रोपांमध्ये फळ,त्या रोपाची जागा वेगळी बनविली गेली आहे का?सर्व रोपांवर पाणी पडण्याची वेळ ही एकच आहे.तर अशाचप्रकारे सर्व जातीचे लोक तोंडाने राम राम म्हणतील ते रामनाम म्हणणारे रामाचे धाम आणि हर पाहून घेतील परंतु (सर्वांनी रामनाम म्हटले हर तसेच धाम पाहून घेतले तरीही)सारी जातीच्या लोकांची, जात एक नाही असणार.रामनाम म्हणणारे,हर(रामजी पाहून घेणारे सर्व एकाच जागी राहणारे नसणार.सर्व एकाच जातीचे नसणार,अशाचप्रकारे उच्च आणि नीच जातीच्या लोकांच्या निपजण्यात फर्क आहे.॥१०३॥

राम

कीयो नीच को संग ॥ ईख इण जाय रे ॥

अर लियो भयंग कुळ ऊँच ॥ हेर जुग माय रे ॥

ये मिलत ही सुख होय ॥ दुख सब टलत हे ॥

हर हां युं नीच संगी सुखराम ॥ आग मे बळत हे ॥१०४॥

राम

॥ कुन्डल्यो ॥

ब्रम्ह ग्यान बिन ऊपजे ॥ ऊँच नीच संग जाय ॥

सो नर सब पिस्तावसी ॥ अन्त काल के मांय ॥

अन्त काल के मांय । मार पडसी शिर भारी ॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम

या तीना की मर्जादि ॥ भांग के करी खुवारी ॥

राम

राम

पाप धरम की बासना ॥ रहती है उर माय ॥

राम

राम

जब लग झूठो कथत है ॥ ब्रम्ह ग्यान कूं आय ॥ १०५ ॥

राम

राम

तर पूर्ण ब्रम्हज्ञान उत्पन्न झाल्याशिवाय उच्च वर्णचे लोक नीच जातीच्या सोबत जातील

राम

राम

तर ते(उच्च जातीचे लोक)सर्व मनुष्य अंतकाळी परस्तावतील.अंतकाळात त्यांच्यावर

राम

राम

मोठी भारी मार पडेल.कारण की यांनी या तिघांची(ब्रम्हा,विष्णु महादेवाची)बांधलेले

राम

राम

जाती वर्णची बांधलेली मर्यादा खोट्या ब्रम्हज्ञानाच्या भवरशावर तोडून उच्च जातीची

राम

राम

खराबी केली.ब्रम्हज्ञानीला पापाची आणि धर्माची वासना,मनात राहत नाही आणि हे

राम

राम

जाती वर्ण एक करणारे ब्रम्हज्ञानीला पापाची आणि धर्माची वासना जोपर्यंत यांच्या

राम

राम

मनात राहते तोपर्यंत जातीचे मनुष्य पाच तत्वांचेच असून त्या सर्वांमध्ये ब्रम्ह आहे. परंतु

राम

राम

त्यांना एक नाही केले जाऊ शकणार.जसे दूध आणि मूत्र हे दोन्ही ही जल तत्वाचे

राम

राम

असल्याकारणाने मूत्र आणि पाणी एका जागी मटक्यात नाही ठेवले जाऊ शकत.

राम

राम

अशाचप्रकारे उच्च आणि नीच मनुष्य एक नाही होणार.तर आदि सतगुरु सुखरामजी

राम

राम

महाराज सांगतात की,शुभ(चांगले)आणि अशुभ(वाईट)चा संग नाही होणार.॥ १०५ ॥

ब्रम्ह ग्यान जब सांच ॥ बिष इम्रत सम जाणे ॥

राम

राम

बेटी माता बेन ॥ नार सागे कर माणे ॥

राम

राम

लेवे सबे सवाद ॥ फिर धणीया पे नाही ॥

राम

राम

सुभ असुभ कि चाय ॥ आस मासो कुछ नांहि ॥

राम

राम

जीवण मरण एको गिणे ॥ जस कूं जस नही कोय ॥

राम

राम

ब्रम्ह ग्यान सुखराम के ॥ वां के उर घट होय ॥ १०६ ॥

राम

राम

ब्रम्हज्ञानीचे ब्रम्हज्ञान तर तेव्हा खरे समजायला पाहिजे की ब्रम्हज्ञानी विष(जहर)आणि

राम

राम

अमृतला एक समान समजेल.आपली पुत्री,आपली आई आणि आपली बहिण या

राम

राम

सर्वांना स्त्रीच जाणून त्यांच्याशी भोग करेल.(ब्रम्हज्ञानी सर्वांमध्ये ब्रम्ह समजून सर्वांना

राम

राम

एक मानतो.पुत्री (मुलगी)काय आणि आई काय,बहिण काय आणि आपली पत्नी काय

राम

राम

या सर्वांना वेगवेगळे मानत नाही)या सर्वांशी भोग करतात.सर्व तन्हेचा स्वाद घेतात

राम

राम

आणि त्यांच्यावर मालकीही नाही ठेवत की हा माझा आहे,मी याचा मालक आहे किंवा

राम

राम

नात्यात आहे अशी मालकी ठेवत नाही.शुभ काय किंवा अशुभ काय याची चाहणा

राम

राम

ठेवीत नाही आणि याची चांगल्याची किंवा वाईटाची आशा मासभर ही काहीही ठेवत

राम

राम

नाही,याचे मला पाप लागेल की याचे मला पुढे चांगले फळ मिळेल किंवा हे मी अशुभ

राम

राम

(वाईट)कर्म केले आहे ज्याचे मला पुढे वाईट फळ भोगावे लागेल याची ब्रम्हज्ञानीला

राम

राम

कोणती इच्छाही नसते आणि कर्म फळाची आशा ही ते ब्रम्हज्ञानी मासभर ही ठेवत

राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	नाही.ते तर संसारात जीवंत राहणे आणि मरणे एकच समजतात आणि ते यश तसेच अपयश काहीही समजत नाही.जे असे आहे त्याच्या हृदयात आणि घटात ब्रह्मज्ञान आहे. असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात.॥१०६॥		राम
राम	करे जात में व्याव ॥ बेन बेटी परणावे ॥		राम
राम	डसे सर्प तब आय ॥ सोच चित्त माही ल्यावे ॥		राम
राम	तब लग झूठो कथत हे ॥ मुख सूं ब्रह्म ग्यान ॥		राम
राम	आप जात मे फंस र्यो ॥ देहे ओर कूं आंण ॥१०७॥		राम
राम	जो कोणी आपला विवाह आपल्या जातीत करेल आणि आपल्या बहिणीच्या मुलीचा आपला जातीवाला पाहून आपल्या जातीतच विवाह करेल आणि सापाने चावले तर मनात चिंता आणि फिकीर करेल तर तो पर्यंत तोंडाने खोटेच ब्रह्मज्ञान येऊन सांगतो ते ब्रह्मज्ञानी खोटे आहे,ते स्वतः तर जातीत बांधलेले आहेत.(ते आपला विवाह तर		राम
राम	आपल्या जातीत करतात आणि आपली बहिण तसेच मुलीचा विवाह आपल्या जातीत करून देतात.अशाप्रकारे ते स्वतः तर जातीत बांधलेले आहेत)दुसऱ्यांना ब्रह्मज्ञान सांगतात की सर्व एकच ब्रह्म आहे.उच्च,नीच कोणीही नाही.अशाप्रकारे दुसऱ्यांना ज्ञान सांगतात,ते खोटे आहे.ब्रह्मज्ञानी नाही आहे.॥१०७॥		राम
राम	॥ अरेल ॥		राम
राम	रे राम नांव तत्त सार ॥ भजन कर लीजीये ॥		राम
राम	रे ऊँच नीच को संग काहे को कीजीये ॥		राम
राम	सुण पीजे निर्मळ नीर ॥ घाट पे जाय रे ॥		राम
राम	हर हां बिना घाट सुखराम धका क्यूं खाय रे ॥१०८॥		राम
राम	अरे सर्व ब्रह्मज्ञान सोडून हे रामाचे नाव तत्त सार आहे,म्हणून या रामनामाचे भजन करून घ्या.अरे,तुम्ही उच्च असून नीचची संगती कशाकरीता करतात?अरे,चांगल्या घाटावर जावून चांगले पाणी प्यायला पाहिजे.(चांगल्या संत संगतीत जावून निर्मळ ज्ञान कानाने प्या.आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज सांगतात की घाटाशिवाय,ब्रह्मज्ञानात पाणी पिण्यास जाऊन भ्रमात का पडतात?धक्का का खातात?॥१०८॥		राम
राम	नीच कथे ब्रह्म ग्यान ॥ तिकन को झूठ हे ॥		राम
राम	रे ऊँच कहे कोई आय ॥ तांही कूं छूट हे ॥		राम
राम	ओ स्वार्थ के लेण रोवणा रोवसी ॥		राम
राम	हर हां इण देह छःता सुखराम ॥ एक नही होवसी ॥१०९॥		राम
राम	जर कोणी नीच जातीचा मनुष्य ब्रह्मज्ञान सांगून(सर्व जातींना एक करणे चाहतो तर) त्याचे ब्रह्मज्ञान खोटे आहे.कारण की तो सर्वांना आपल्यासारखा नीच जातीचा बनविणे		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

राम चाहतो(इच्छितो)परंतू उच्च वर्णाचा(मनुष्य)ब्रह्मज्ञान सांगेल तर त्या जातीचे(मनुष्याचे)ब्रह्मज्ञान सांगण्याची सुट आहे.तो नीच जातीचा मनुष्य आपल्या स्वार्थाकरीता ब्रह्मज्ञान सांगून आपले रडणे रडतो, परंतू हा देह(शरीर)आहे तोपर्यंत कधी एक नाही होणार. ।१०९।

राम खेत खडे सब जात ॥ खेत खड बाजसी ॥
राम पण जात एक किम होय ॥ छाप किम भागसी ॥

राम ओ पांच तत्त की चीज ॥ सरब जुग मांय हे ॥

हर हां सुण सुभ असुभ सुखराम ॥ संग नही थाय हे ॥११०॥

राम शेती करणारे शेतकरी जे शेती करतात ते सर्व जातीचे शेतकरी, शेतकरीच म्हणवतील.
(त्या सर्व जातीच्या शेतकऱ्यांना लोक शेतकरी म्हणतील, परंतू शेतकऱ्यांचे सर्व जातीचे लोक शेतकरी म्हणावे म्हणून सर्व शेतकऱ्यांची जाती एक नाही होणार आणि त्यांच्या जातीचे नाव कसे मिटेल ?(जसे शेतकऱ्यांची, शेतकऱ्यांशी लग्न नाही होणार आणि सर्व जातीचे शेतकरी, शेतकरी म्हणावे म्हणून एक, दुसऱ्याच्या हाताचे खाणारही नाही. अशाच प्रकारे या संसारात जितक्या वस्तू आहेत त्या सर्व पाच तत्वापासून बनलेल्या आहेत. चांगल्या आणि वाईट वस्तू पाच तत्वाच्या बनलेल्या आहेत. परंतू चांगल्या आणि वाईट वस्तूचा संग होणार नाही. जसे खाण्याचे पदार्थही पाच तत्वाचेच बनलेले आहेत. शेण-माती ही पाच तत्वापासून बनलेले असल्याने, एका जागी ठेवली नाही जाणार. अशाच प्रकारे उच्च आणि नीच पासून तर बनली आहेत. (हे काही पाच तत्वा शिवाय) कोणत्या दुसऱ्या वस्तूपासून नाही बनले आहे. तर पाच तत्वापासून बनलेल्या सर्व वस्तू हे खात नाही म्हणून हे खोटे आहेत. ॥११०॥

राम दर्सण निन्दे नीच उथापे धर्म रे ॥ ओ बांधे आप दुकान ॥
राम कमावे करम रे ॥ आद अन्त का होय ॥

राम आज का नाय हे हरहां वो दुष्टी नर सुखराम ॥ उथाप्या जाय हे ॥१११॥
राम नीच जातीचे ब्रह्मज्ञानी सतस्वरूपी संतांची निंदा करतात आणि सतस्वरूपी संतांचा धर्म उलटविण्याचा प्रयत्न करतात आणि हे आपल्या धर्माचे दुकान बांधून आपले कर्म कमावतात. ब्रह्मज्ञानाच्या आधाराने लागेल(वाढेल) तसे वाईट कर्म करू लागतात. तर हे सतस्वरूपी धर्म आणि सतस्वरूपी संत आदि अनादि पासून आहे. हे आज कोणी नवे नाही बनले आहे, तर या आदि पासून अंतपर्यंत चालणारे सतस्वरूपी संताच्या ज्ञानाला हे दृष्ट मनुष्य(ब्रह्मज्ञानी) उलटवत जातात. ॥१११॥

राम जब लग सिष गुर होय ॥ बन्दगी किजीये ॥
राम सुण पाप धरम की मेर ॥ काळ सूं बीजीये ॥
राम तब लग सुभ मर्जाद सत सब बात हे ॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

हर हां ओ ब्रम्ळ ग्यान मत धार ॥ नरक मे जात हे ॥११२॥

राम जोपर्यंत गुरु आणि शिष्य आहेत तोपर्यंत गुरुची सेवा करायला पाहिजे.पापाची आणि धर्माची मर्यादा ठेवून काळाशी(मरणाला)घाबरा.तोपर्यंत शुभ पाळले जावे ही गोष्ट खरी आहे.परंतू हे असे ब्रह्मज्ञानाचे मत धारण करून गुरु आणि शिष्यामध्ये कमी जास्त काहीही नाही आहे आणि पाप तसेच धर्म काहीही नाही ठेवत असे मानणारे ब्रह्मज्ञानी म्हणजे ब्रह्मज्ञानाचे मत धारण करून हे कचे ब्रह्मज्ञानी नकात जातात.॥११२॥

राम राम कहे सब जीव कोण के मांहे नही ॥

राम ओ रुख राय बन झाड ॥ किसे के छाह नही ॥

राम यूं मिटे नही लछ जात ॥ फल ही आवीया ॥

राम हर हां नीच ऊंच नही होय राम कुर्ई गाइयाँ ॥११३॥

राम सर्व जीव(मनुष्य)मुखाने राम राम म्हणतात.हा राम सर्वामध्ये रमण करून राहिला आहे,तर हा राम कोणत्या मनुष्यात नसेल ?(हा राम सर्वामध्ये रमूण राहिला आहे म्हणून सर्वात आहे)वृक्ष वनराई आणि वनातील सर्व वृक्षांमधून कोणाची छाया(सावली)नाही आहे.या सर्वाची सावली असते,तर सावली सर्वाची असल्याने त्या सर्व वृक्षांच्या जाती एक होवून जातील का ?अशा प्रकारे फळही सर्व जातीच्या वृक्षांमध्ये लागतील परंतू फळ येण्याने सर्वाची जाती आणि लक्षण मिटून जातील का ?तर अशाचप्रकारे नीच जातीचे मनुष्याचे राम गायल्याने उच्च नाही होणार. ॥११३॥

राम उसुभ चीज किण बात ॥ सराई आय रे ॥

राम तो काहा आ उत्तम वा होय ॥ कोण नर खाय रे ॥

राम यूं नीच जात को चतुर सी लखीयो ॥

राम हर हां तोई कहा भयो सुखराम उत्तम नही भाकियो ॥११४॥

राम करो बंदगी सांच ॥ राम सारा ई गावो ॥

राम रे दर्सण बिन गुरु सोङ्ग ॥ ग्यान मे मोहे बतावो ॥

राम जे अब आगे होय ॥ नीच सतगुरु जुग मांही ॥

राम हर हां तां का सिष सुखराम ॥ जीव नरक मे जाही ॥११५॥

राम पारस दर्सणी सन्त किनक हे दुज रे ॥

राम अे चार बरण सब आप जुगे जुग पुर रे ॥

राम सुणो रूपो हे रजपूत ॥ ताम्बो हे बांणीया ॥

राम हर हा ओ लोहो जसद सुखराम ॥ सुद्र सो जाणीया ॥११६॥

राम ताम्बो कर डोई जोय ॥ किनक सो थाय रे ॥

राम ओ रूपो तो ततकाल तुरत होय जाय रे ॥

राम पिण करडो लोहो कंसार नेक ही जोत हे ॥

राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	नीच जात को संग ॥ परथ नही कीजीये ॥		राम
राम	रे जेवो करता होय तोही नही धीजीये ॥		राम
राम	कही किसन सुण देव ॥ ग्रंथ मे बात रे ॥		राम
राम	हर हां नीच संग सुखराम ॥ मोख नही जात रे ॥ १२० ॥		राम
राम	याकरीता नीच जातीचा संग कधीही कर्ल नका.तो जरी कर्ता असला तरीही त्याच्यावर		राम
राम	विश्वास कर्ल नका.असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥ १२० ॥		राम
राम	मिरच संग कपूर ॥ सूर शिर लो हरी ॥		राम
राम	आ रुतवन्ती की छाह ॥ साप शिर दोवरी ॥		राम
राम	रे लागे हात बिठान ॥ उसभ के आय रे ॥		राम
राम	हर हां वा म्हेरी सुखराम ॥ मोख नही जाय रे ॥ १२१ ॥		राम
राम	(जसे कापूर उडून जातो)परंतू त्याच्यात काळी मिरची(मिरे टाकल्याने उडत नाही.		राम
राम	अशाप्रकारे नीचच्या संगतीने कधीही मोक्षाला जात नाही.तश्याच तन्हेने शूरवीराच्या		राम
राम	शरीरावर लोखंडाचे कवच आणि टोपी असल्याकारणाने त्याला(देवकन्या)घेऊन जात		राम
राम	नाही.जसे रजस्वला स्त्रीची सावली सापावर पडली तर तो साप त्याच जागेवर अंधळा		राम
राम	होवून जातो.(अश्याचप्रकारे ऋतुवंती स्त्रीची सावलीही कष्टदायक असते)तर नीच		राम
राम	जातीचा गुण मोक्षाला जाण्यास आडवा कसा नाही येणार.(रे लागे हात बिठान,उसभ		राम
राम	के आय रे याचा अर्थ समजला नाही)ती स्त्री मोक्षाला जात नाही.असे आदि सतगुरु		राम
राम	सुखरामजी महाराज बोलले. ॥ १२१ ॥		राम
राम	रिष चमारी देख सराई छोतरा ॥		राम
राम	सो इण खून दे लंघ डेढ घर ओतरा ॥		राम
राम	चुणीया माळी फूल उस दसो होय रे ॥		राम
राम	हर हां इण कारण सुखराम ॥ बुध दी खोय रे ॥ १२२ ॥		राम
राम	कांदो घी मे डार ॥ हींग कूं लाय के ॥		राम
राम	रे किस्तूरी कूं फुलेल परवाळे आय के ॥		राम
राम	सुण तोही बास न जाय ॥ रहत गुण माय ही ॥		राम
राम	हर हां इऊं नीच जात की छोत ॥ परत नही जाय ही ॥ १२३ ॥		राम
राम	जसे कांद्याला तूपात ठेवले तरीही त्याची दुर्गधी मिटत नाही.कांद्याला हिंगमध्ये ठेवले		राम
राम	तरीही त्याची दुर्गधी जात नाही.कांद्याला करस्तुरीत ठेवले तरी त्याची दुर्गधी दूर होत		राम
राम	नाही.कांद्याला जरी अत्तराने धुतले तरीही त्याची दुर्गधी मिटत नाही.कांद्यांच्या दुर्गधीचा		राम
राम	गुण त्याच्यात राहिलच.अश्याचप्रकारे नीच जातीचा नीच जातीपासून छुत मिटत नाही.		राम
राम	॥ १२३ ॥		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

निच किसे गुण होय ॥ भेद ओ दिजी ये ॥

रे पीछे सोच बिचार संग सो किजीये ॥

रे जे कर्मा सूं होवे नीच की जात रे ॥

हर हां तो वाँ के संग जोय ॥ मोख नहीं जाय रे ॥ १२४ ॥

राम अरे तुम्ही मला सांगा हे नीच कोणत्या गुणांनी झाले, याचा मला भेद द्या. नंतर त्याचा

राम विचार करून त्याचा संग करा. अरे आधीच्या वाईट कर्मामुळे नीच जातीत जन्म घेवून

राम नीच जातीचे होऊन गेले (अश्याचप्रकारे तुम्हीही विचार करून बघा की यांनी आधी

राम नीच कर्म केले म्हणून हे नीच जातीचे होऊन गेले तर मग) यांची संगतीने नीच जातीचे

राम होऊन गेले तर यांच्या संगतीने कोणीही मोक्षाला जाणार नाही. कारण की हे आधीच्या

राम वाईट कर्मामुळे नीच जातीत जन्म घेतला आहे. तर ज्याचे स्वतःचे आधीचे नीच कर्म

राम आहे त्या नीच कर्मवाल्याच्या सोबत दुसरे मनुष्य मोक्षाला कसे जातील? ॥ १२४ ॥

राम गुर उत्तम कुंई जोय ॥ मिधम जे जाणीये ॥

राम रे बाहेर मांहेली संक ॥ देही की आणीये ॥

राम तो ओ नर नरका जाय ॥ कदे ना सुधरे ॥

हर हां ओ प्रगट जाणे डेढ तको किंजे उधरे ॥ १२५ ॥

राम गुरुला उत्तम म्हणतात आणि गुरु नीच जातीचा असल्याने त्या गुरुला नीच मानतात.

राम त्या गुरुच्या बाहेरील आणि आतील देहाला (नीचताची मनात) शंका घेऊन बघतात तर

राम ते मनुष्य (गुरुला नीच जाणणारा) नकर्ता जाईल. तो मनुष्य कधीही सुधरणार नाही. तुम्ही

राम तर तुमच्या गुरुला प्रगटरूपाने शुद्र जाणतात तर तुमचा उद्धार कसा होईल. ॥ १२५ ॥

चरणामृत ले नाह प्रसादी आय रे

ओ गुर के घर को नीर पिवे नहीं जाय रे

सुण केता के गुर ऊँच हमारा जाणीये ॥

हर हां आ झूठी सुखराम बात क्यूं मानीये ॥ १२६ ॥

राम तुम्ही गुरुला शुद्र समजून त्यांचे चरणामृत घेत नाही. तुम्ही गुरुला शुद्र समजून गुरुचा

राम प्रसाद घेत नाही आणि तुम्ही तुमच्या गुरुला शुद्र समजून त्यांच्या घरचे पाणीही पीत

राम नाही. तुम्ही सांगण्याकरीता तर सांगतात की आमचे गुरु मोठे उच्च आहेत, त्यांना उच्च

राम जाणा. असे म्हणून सांगत राहतात तर ही तुमची खोटी गोष्ट खरी कशी मानली जावी,

राम असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥ १२६ ॥

ओ गुरु कूं करतार राम सो कहत हे ॥

अर प्रसादी की बेर देत ना लेत हे ॥

रे या अन्तर मे बास नीच की होय रे ॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

हर हां तां कारण सुखराम ॥ लेहे नही कोय रे ॥ १२७ ॥

राम हे गुरुला सृष्टीचा कर्तार सारखे सांगतात आणि गुरुला रामासारखे सांगतात की, आमचे राम गुरु राम आहे आणि कर्तार आहे असे तोंडाने बोलतात परंतू तुमचा गुरु शुद्र असल्या राम कारणाने तो तुमचा गुरु तुम्हाला प्रसादही देत नाही. कारण की तुम्ही मनात गुरुला शुद्र जातीचा समजतात. ही तुमच्या अंतरात नीच जातीची वासना आहे त्यामुळे तुम्ही त्यांचा राम प्रसाद घेतही नाही, असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥१२७॥

राम जे नही जाणे डेढ नीच दिल माय रे ॥

राम तो लो प्रसादी आय पिवो जळ जाय रे ॥

राम अर नही तर केणी झूठ बोत दुख पाव सो ॥

राम हर हां इण खून सुखराम नरक मे जावसो ॥ १२८ ॥

राम जर तुम्ही आपल्या गुरुला नीच जातीचा मनात जाणत नसाल तर त्यांचा येऊन प्रसाद

राम घ्या आणि त्यांच्या घरातील पाणी प्या. नाही तर तुमच्या गुरुला उत्तम म्हणणे खोटे

राम आहे. अशाप्रकारे (तोंडाने गुरुला उत्तम) म्हणणे खोटे आहे. अशाप्रकारे तोंडाने गुरुला उत्तम

राम म्हणणे आणि मनात नीच समजल्याने या गुन्ह्यामुळे सर्व नर्कात जातील. ॥१२८॥

राम ऊँच नीच के संग छोत जे नाय हे ॥

राम तो मिधम चीज अे छोड उत्तम क्यूं खाय हे ॥

राम रे अे पांचा की होय ॥ ओर की नाय रे ॥

राम हर हां इंजु झूठा ये होय ॥ सबे नही खाय रे ॥ १२९ ॥

राम जर उच्च आणि नीचच्या संगात छुत नसती तर तुम्ही कनिष्ठ वस्तू सोडून उत्तम वस्तू

राम का खातात (अरे हे सर्व उत्तम आणि मध्यम वस्तू) पाच तत्व हे खोटे-खोटेच ब्रह्मज्ञान

राम तोंडाने सांगतात. त्या ब्रह्म ज्ञानीचे ब्रह्मज्ञान सांगणे खरे नाही आहे. ॥१२९॥

राम नीचे घर अवतार जनमिये नाय रे ॥

राम आ असंक जुगा के बीच भूल बणी मांहे रे ॥

राम सुण ओ ओगण क्या होय अर्थ सो दीजीये ॥

राम हर हां पीछे कुळ सुखराम ओक सो किजिये ॥ १३० ॥

राम अरे, हे अवतार नीच जातीच्या घरात आजपर्यंत का नाही जन्म घेतला. अरे ही असंख्य

राम युगापासून भूल पडलेली आहे. अरे, (याच्यात हे) काय अवगुण आहे याचा अर्थ मला

राम सांगा, नंतर सर्वांचे कुळ एक करा. ॥१३०॥

राम जे ऊँच नीच सब एक छोत जे मांयनी ॥

राम तो डेढ घरे अवतार जनमियो कांयनी ॥

राम रे याको करो बिचार पछे संग कीजिये ॥

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥

राम

हर हाँ बूजे इम सुखराम ॥ अर्थ ओ दीजिये ॥१३१॥

(अरे, जर हे) उच्च आणि नीच सर्व एकच आहे यांच्यात कोणी अस्पृश नाही आहे तर शुद्राच्या घरात अवतारांनी का नाही जन्म घेतला. अरे या गोष्टीचा विचार करून मग यांचा (नीच जातीचा) संग करा. मी तुम्हाला विचारतो याचा अर्थ मला सांगा. असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले. ॥१३१॥

राम तुम जे तो ओक ग्यान हुं तो कन ना हरे ॥

राम ओ बडा बडा अवतार बस्या जुग मायरे ॥

राम सुण वे जाणे कन नाहे ब्रम्ह ओ ओक ही ॥

राम हर हां नीचो गुर बा कोय ॥ कियो नही देख ही ॥१३२॥

राम अरे त्याच्यात तुमच्यात इतके ज्ञान होते किंवा नाही की हे मोठ-मोठे अवतार संसारात

राम बसले ते ब्रम्ह एकच आहे असे ते हे जाणत होते का नाही. या अवतारांनी तर नीच

राम जातीचा गुरु कोणी ही केला नाही. हे पाहून तर घ्या. ॥१३२॥

राम ओक ब्रम्ह इण रीत केत हे जोय रे ॥

राम ओ सात धात जुग मांय रेत की होय रे ॥

राम पिण गुण न्यारो सुण मोल ॥ जगत मे कहत हे ॥

राम हर हां यूं ऊंच नीच सुखराम ॥ देह लग रहत हे ॥१३३॥

राम हे अशाप्रकारे पाहून अशाप्रकारे सर्वात एक ब्रम्ह आहे असे सांगतात. जसे सातही धातू

राम संसारात मातीपासून उत्पन्न होतात. (परंतू या एका मातीपासून उत्पन्न झालेले सातही

राम धातूंचे) गुण आणि किंमत संसारात वेगवेगळे आहेत. तर अशाचप्रकारे जोपर्यंत देह आहे

राम तोपर्यंत उच्च आणि नीच या धातूंसारखे वेगवेगळे लोक म्हणतीलच. असे आदि सतगुरु

राम सुखरामजी महाराज बोलले. ॥१३३॥

राम मिले उलट कर जाय जमीमे धात रे ॥

राम सुण तब ओकी सब होय नही देह गात रे ॥

राम ओ पेली कहे सो झूठ ॥ ओक नही होवसी ॥

राम हर हां फीटा नर सुखराम लखन मे खोवसी ॥१३४॥

राम जसे सातही प्रकारचे धातू मातीपासून पैदा झाले ते पुन्हा धसून-धसून जमीनीत एक

राम होऊन जातील. अशाचप्रकारे उच्च आणि नीच मनुष्याचा देह राहणार नाही तेव्हा सर्व

राम एक होवून जातील, परंतू हे आधीही सर्व एक आहे असे सांगतात, तर सांगणारे खोटे

राम आहे हे फिटा (अपयशी) मनुष्य समजण्यात (शरीर) देह गमवून देतात. असे आदि सतगुरु

राम सुखरामजी महाराज बोलले. ॥१३४॥

राम जब लग दीसे देह ॥ जक्त के मांय रे ॥

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	ओ तब लग काच कथीर ॥ ओर नहीं काय रे ॥		राम
राम	सुण भावे गेणो होय ॥ उजाळो काय हे ॥		राम
राम	हर हाँ पिण देह लग तो सुखराम ॥ नीच गुण मांय हे ॥१३५॥		राम
राम	जो पर्यंत हे शरीर संसारात दिसून राहिले आहे.तो पर्यंत काच आणि कथील(हे सर्व		राम
राम	धातू वेगवेगळे नाही आहे काय?)सोन्याचा दागिना कसाही राहिला त्याला उज्ज्वल		राम
राम	करतात.असेच शरीराला उत्तम संस्कारी बनवता येते परंतु जो पर्यंत देह आहे तोपर्यंत		राम
राम	त्याच्यात नीच जातीचा गुण राहिलच.असे आदि सतगुरु सुखरामजी महाराज बोलले.		राम
राम	॥१३५॥		राम
राम	॥ कुन्डल्यो ॥		राम
राम	अरथ आद सूं बण रहया ॥ अब कर कीया न होय ॥		राम
राम	न्यारा करके संत जन ॥ कहता हे जुग कोय ॥		राम
राम	कहता हे सब जुग कोय ॥ सुभ उसभ सब जोई ॥		राम
राम	कहे ग्यान मे नीच ॥ तांहे को दोस न कोइं ॥		राम
राम	सुण लीज्यो संसार जन ॥ बुरो न मानो कोय ॥		राम
राम	अरथ आद सुखराम कहे ॥ अब कर किया न होय ॥१३६॥		राम
राम	याचा हा अर्थ तर आदि पासूनच बनलेला आहे.आता नवा बनवल्याने नवा नाही		राम
राम	बनत.तो अर्थ जे संतजन आहे ते संसारात वेगळे करून सांगतात.ते शुभ आणि अशुभ		राम
राम	सर्व पाहून सांगतात.कोणी झानात नीचला नीच म्हणेल तर त्याचा त्याला(नीच		राम
राम	म्हणणाऱ्याला)काहीही दोष लागणार नाही.हा सर्व संसार आणि जन(संत)सर्व ऐकून		राम
राम	घ्या.याच्यात नीचला नीच म्हटल्याने कोणी वाईट मानू नका,कारण की हे आदि पासून		राम
राम	आहे.आता नवा बनवल्याने बनत नाही. ॥१३६॥		राम
राम	तीन रूत सुखराम कहे ॥ न्यारी बरते आय ॥		राम
राम	तो बरणा मरजाद रे ॥ यां क्यूं झूठी थाय ॥१४४॥		राम
राम	तीन ऋतू(हिवाळा,उन्हाळा,पावसाळा)हे आपला-आपला गुण देतात तर मग ही चार		राम
राम	वर्णाची मर्यादा खोटी कशी आहे. ॥१४४॥		राम
राम	बेद भेद सुं ऊपना ॥ भेद बेद मे होय ॥		राम
राम	ओ दोनू सुखराम कहे ॥ प्राण देहे ज्युँ जोय ॥१४५॥		राम
राम	जे वेद आहेत ते भेदापासून उत्पन्न झाले.भेद जे आहेत ते वेदात आहेत.वेद आणि भेद		राम
राम	हे दोन्ही वृक्षात बीज आणि बीजात वृक्षासारखे आहे.अशाचप्रकारे प्राण आणि देहात		राम
राम	आहे. ॥१४५॥		राम
राम	ब्राम्हण को पूजे नही ॥ आव भाव नही कोय ॥		राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	से सब ही सुखराम कहे ॥ गुर बेमुख नर होय ॥ १४६ ॥		राम
राम	आद अज्ज पेला ॥ ब्राम्हण हे गुर देव ॥		राम
राम	फेर आद सुखराम कहे ॥ पार ब्रम्ह की सेव ॥ १४७ ॥		राम
राम	ब्राम्हण बिन गुर एम हे ॥ ज्यूं हरजी बिना देव ॥		राम
राम	अर सुदर गुर सुखराम कहे ॥ सुण मोगा की सेव ॥ १४८ ॥		राम
राम	ब्राम्हण बिन गुरु ओम हे ॥ ज्यूं चंदन बिन ढाक ॥		राम
राम	सुदर तो सुखराम कहे ॥ सेमळ ओरंड आक ॥ १४९ ॥		राम
राम	सुदर भेक धर हर रटे ॥ तो भी गुर नहीं काय ॥		राम
राम	सुखराम लोहा जे कनक वहे ॥ तो ही पारस कहिये नाय ॥ १५० ॥		राम
राम	सुदर करणी बोहो करे ॥ तोई गुर नहीं होय ॥		राम
राम	सुखराम जाट तर वारियो ॥ तो ही राजा कहे न कोय ॥ १५१ ॥		राम
राम	राजा मानी खुवांस कूं ॥ तो काहा राणी होय ॥		राम
राम	इऊं सुदर सुण सुखराम कहे ॥ गुर नहीं कहिये कोय ॥ १५२ ॥		राम
राम	भक्त किया सुं सुदर रे ॥ भक्त बाजसी लोय ॥		राम
राम	पिण गुर पदवी सुखराम के ॥ ब्राम्हण बिन नहीं कोय ॥ १५३ ॥		राम
राम	चाकर सब ही बाजसी ॥ सुण कियां चाकरी जोय ॥		राम
राम	पिण ठाकुर तो सुखराम कहे ॥ बिन छत्री नहीं होय ॥ १५४ ॥		राम
राम	ब्राम्हण बिन सन्यास नहीं ॥ ना ब्राम्हण बिन जोग ॥		राम
राम	बिन छत्री सुखराम कहे ॥ नहीं करम को भोग ॥ १५५ ॥		राम
राम	ब्राम्हण बिन गुर ध्रम रे ॥ फळे न फूले कोय ॥		राम
राम	हर वायक सुखराम कहे ॥ भागवत मे जोय ॥ १५६ ॥		राम
राम	ब्राम्हण होय सन्यास ले ॥ धरे ब्रम्ह को ध्यान ॥		राम
राम	वा सरभर सुखराम कहे ॥ नहीं तीन लोक मे ज्ञान ॥ १५७ ॥		राम
राम	ब्राम्हण हुय लव लीन हुवे ॥ पूरण पद सुं कोय ॥		राम
राम	वां सरभर सुखराम कहे ॥ ब्रम्हा शिव नहीं होय ॥ १५८ ॥		राम
राम	छ दरसण बेराग रे ॥ ओ ब्रम्हा अंस जोय ॥		राम
राम	या कारण सुखराम कहे ॥ सतगुर पदवी होय ॥ १५९ ॥		राम
राम	सुदर गुर सिर धार के ॥ पूज्यां ओ पुन होय ॥		राम
राम	ज्यूं विरखा सुखराम कहे ॥ बिन तरवर से जोय ॥ १६० ॥		राम
राम	ना दरसण ना वरण रे ॥ ता कूं गुर केह कोय ॥		राम
राम	वा मे सुण सुखराम कहे ॥ कळ जुग पेठो जोय ॥ १६१ ॥		राम
राम	दरसण बिन ओ भगत रे ॥ सुदर सुई निकाम ॥		राम
राम	ना ग्रेह पुन सुखराम कहे ॥ ना लिव सिंवरे राम ॥ १६२ ॥		राम
राम	आज पेल सुखराम कहे ॥ सुदर भक्त न होय ॥		राम

राम	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥	राम
राम	कहो केता हंस तारीया ॥ बरण बतावो सोय ॥१६३॥		राम
राम	सुदर ग्रेहे मे नीपना ॥ कोई भेक धार के नाय ॥		राम
राम	आज पेल सुखराम कहे ॥ देखो अरथां मांय ॥१६४॥		राम
राम	अफरी पड़ी या बात रे ॥ ज्यां जिण कीवी जोय ॥		राम
राम	वां सही नहीं सुखराम कहे ॥ सुरपुर नर पुर कोय ॥१६५॥		राम
राम	हर खर धारे चीज सो ॥ वा प्रगटे सत्त होय ॥		राम
राम	दूजी सुण सुखराम कहे ॥ ओगण गारी जोय ॥१६६॥		राम
राम	प्रथम तो निपजे नहीं ॥ सुदर भेक बणाय ॥		राम
राम	जो निपजे सुखराम कहे ॥ तो फोरो सो जुग मांय ॥१६७॥		राम
राम	ज्यूं कसबो कर साण रे ॥ युं सुदर को भेक ॥		राम
राम	ता कारणे सुखराम कहे ॥ फाट न निपजे देख ॥१६८॥		राम
राम	जे सागर खारो भयो ॥ तो भी हीरा माय ॥		राम
राम	सुखिया मीठी सेत हे ॥ कौ विकली छाने खाय ॥१६९॥		राम
राम	नार पदमणी आण के ॥ राणी करे न कोय ॥		राम
राम	मिण कुं सुण सुखराम कहे ॥ जोगी धारे जोय ॥१७०॥		राम
राम	कागद हुवे टाट को ॥ उँसो जलम मिटाय ॥		राम
राम	नीच परी सुखराम कहे ॥ नीचां सूर बर जाय ॥१७१॥		राम
राम	सीसो सुत बिन गालियां ॥ चांदी कदे न होय ॥		राम
राम	इऊं सुदर सुखराम कहे ॥ प्राण दे ऊंच न कोय ॥१७२॥		राम
राम	सुदर गृह मे पाके नहीं ॥ तो सिष क्युं निपज्या नाथ ॥		राम
राम	सुण ज्यो सब सुखराम कहे ॥ ग्यान पुकाच्या जाय ॥१७३॥		राम
राम	सुखराम कहे ओ अर्थ रे ॥ प्रगट हे जुग मांय ॥		राम
राम	नीच करम स सो करे ॥ सो डेढां घर जाय ॥१७४॥		राम
राम	तत्त भेद खट जीवां शिर ॥ धर दीयो ग्यान बिचार ॥		राम
राम	सेवा पूजा बंदगी ॥ भिन भिन सबे ऊचार ॥१७५॥		राम
राम	॥ कुन्डल्यो ॥		राम
राम	डेढ किसे कहो सिष कियो ॥ असंख जुगा के मांय ॥		राम
राम	च्यार वरण नर नार मे ॥ को ताच्यो किण आय ॥		राम
राम	को ताच्यो किण आय ॥ सोध वो मोय बतावो ॥		राम
राम	के पाखंड कर दूर ॥ कांय निरणो कर लावो ॥		राम
राम	सुखराम हुवा सोइ होवसी ॥ अण हुवा नहीं होय ॥		राम
राम	डेढ किसे कहो सिष कियो ॥ आद अंत मध जोय ॥१७६॥		राम
राम	असंख जुग आगे गया ॥ फेर असंख अब जाय ॥		राम
राम	डेढ मोख नहीं पोंचियो ॥ आज लग जुग मांय ॥		राम

राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥ राम ॥ राम नाम लो, भाग जगाओ ॥ राम

राम	आज लग जुग मांय ॥ ज्ञान सोङ्गर गम कीजे ॥	राम
राम	किसा डेढ को पंथ ॥ पटक चौडे सुण दीजे ॥	राम
राम	सुखराम कहे यो न्याव हे ॥ करजो चित्त लगाय ॥	राम
राम	असंख जुग आगे गया ॥ फेर असंख अब जाय ॥ १७७ ॥	राम
राम	गधो तुरंग नही होय ॥ त्याग रोडी को कीया ॥	राम
राम	हंस न होवे काग ॥ चाँच भिष्टा नही दीया ॥	राम
राम	स्याल न होवे सिंघ ॥ बेररु चांबन खाया ॥	राम
राम	नीम न मीठा होय ॥ सिंच गुळ खान्ड न पाया ॥	राम
राम	सुखराम कहे इम सुद्र संत नही होय ॥ १७८ ॥	राम
राम	घाटम मेणो होय ॥ नामदेव छीपो भाई ॥	राम
राम	रांको बण्यो कुंभार ॥ भिल्लन उत्तम आई ॥	राम
राम	नानक खत्री होय ॥ जनम दादू वहां पायो ॥	राम
राम	मुसलमान घर जनम ॥ संत कबीर कहायो ॥	राम
राम	सुखराम कहे ये उत्तम सो ॥ बाल मीन बिन जोय ॥ १७९ ॥	राम
राम	मांखी माळ बणाय ॥ नेक उत्तम न होई ॥	राम
राम	साप शीश मिण जाण ॥ जात गुण मिटे न कोई ॥	राम
राम	चंदन हींग लपेट बास वांकी नही जावे ॥	राम
राम	स्वान पालखी बेठ उत्तम होय नेक न आवे ॥	राम
राम	जतन क्रोड कितनी करे ॥ सुदर संत न होय ॥ १८० ॥	राम
राम	नही हुवे मांतंग बंस सब खाय ॥	राम
राम	हीरा समदाँ निपजे, नाल खाल मे नाय ॥	राम
राम	॥ इति ॥ प्रसंगाच्या अंगाच्या शाखा ॥	राम
राम	॥ अपूर्ण आहे. पुढील शाखांचे ॥	राम
राम	॥ भाषांतर तिसऱ्या भागात करण्याचा विचार आहे. ॥	राम
राम	ते पान () मध्यें पहा.	राम
राम		राम